

Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2015 – 2018

STRATEGIDOKUMENT MED ANLEGGSPPLAN
OG AKTIVITETSPLAN

Innhold

1	FORORD	4
2	INNLEDNING	5
2.1	TEMAPLANENS FORMÅL	5
2.2	PLANPROSESSEN	6
3	OVERORDNEDE FØRINGER	6
4	UTFORDRINGER FYSISK AKTIVITET, IDRETT OG FRILUFTSLIV	7
4.1	FYSISK AKTIVITET OG FOLKEHELSE	7
4.1.1	Sosial ulikhet, helsetilstand og fysisk aktivitet	7
4.1.2	Tilgang til blågrønne arealer og muligheter for hverdagsaktivitet	8
4.1.3	Selvorganisert aktivitet - nye trender	8
4.1.4	Befolkningsundersøkelse 2013	9
4.1.5	Brukerundersøkelse 2013	9
4.1.6	Ungdomsundersøkelsen 2014	10
4.2	IDRETTENS UTFORDRINGER	10
4.2.1	Prioriteringer	11
4.3	FRILUFTSLIV	13
4.3.1	Marka	13
4.3.2	Kulturlandskapet	14
4.3.3	Byggesonen	14
4.3.4	Øyene/sjøen	15
5	VISJON OG MÅL	16
5.1	VISJON	16
5.2	AREALPLANLEGGING	17
5.3	ANLEGG OG OMRÅDER	18
5.4	FYSISK AKTIVITET	20
6	ANLEGGSPPLAN 2015 – 2018	21
6.1	LANGTIDSPPLAN ANLEGG	21
6.2	AKTIVITETSPLAN	22
6.3	KART	23

En stor takk rettes til Asker og Bærum Budstikke for bidrag med bilder. Følgende fotografer har tatt bildene; Trine Jødal, Knut Bjerke, Karl Braanaas, Ulf Hansen, Petter Sørnæs, Tore Guriby, Eva Groven.

Bilde; AB Budstikke Trine Jødal

1 FORORD

Det er vårt mål at planen fanger interesse og blir brukt aktivt. Du sitter nå med Temaplanen for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2015-2018, som ble vedtatt av kommunestyret 10/12-14. Planen avløser Temaplanen for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2011-2014.

Følgende vedtak ble vedtatt av kommunestyret 10/12-14, sak 105/14:

1. Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv med Handlingsplan for utbygging av anlegg og aktivitet 2015-2018 vedtas.
2. Kommunal bevilgning til investeringer og drift ses i sammenheng og vurderes under behandlingen av årsbudsjett/handlingsprogram 2015-2018.
3. Søknad om statlige spillemidler fremmes kun for anlegg med dokumentert dekning for driftskostnadene.
4. Anlegg oppført i vedtatt Handlingsplan for utbygging av anlegg 2015-18, som ved søknad om spillemidler kommer inn under Statens krav til kommunal garanti for drift i 20 år, gis denne garantien, forutsatt Fylkesmannens godkjenning.
5. I saksdokumentene benyttes begrepene aktivt og enkelt friluftsliv.

Kommunens Handlingsprogram, hvor økonomien i Anleggsplanen ble behandlet, ble vedtatt i møte i Kommunestyret 12/12-14.

Sektorutvalg for frivillighet, idrett, kultur og kirke (FRIKK) vedtok igangsetting av planarbeidet med ny temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 14.5.2013. FRIKK vedtok i møte 10/6-14 (sak 036/14) å legge planen ut til offentlig høring frem til 1/9-14.

Natur og Idrett har vært ansvarlig for utarbeidelse av planen. Arbeidet har vært ledet av rådgiver Rolf B. Halvorsen, landskapsarkitekt Andrea Mist Bjørnsdottir, skogbrukssjef Terje Johannessen og spesialrådgiver Helge Jørgensen i Utviklingsenheten.

En tverrfaglig gruppe har deltatt aktivt i utformingen av visjon og mål, samt bidratt med forslag til Handlingsplan for aktivitet. Vei og trafikk har vært representert med Håvard Eriksson, Ungdom og fritid med Claus Dalvang, Skolen v/Sjøholmen maritime senter har vært representert med Stein E. Arnesen, Avdeling Eiendom med Signe Lyngseth Vestby, Regulering med Olaug Eidet, Barnehage med Ingvild Tokerød, Seniorsenter med Sissel Mette Nyberg, Opptrening og rehabilitering med Rigmor Rytter Axelsen, Helsetjenester Barn og unge med May Ulnæs og Nina Koldbjørnsen, Helsetjenester Voksne med Gro Steigum, Tilrettelagt fritid med Kristen Hognestad Haugen og Kultur og samarbeid med Kristin Bjelke.

Vi vil rette en takk til Asker og Bærum Budstikke som har bidratt med mange idrettsbilder. Vi takker også Terje Johannessen fra Bærum kommune for flotte naturbilder.

2 INNLEDNING

Temaplanen er delt i to; et strategidokument og et grunnlagsdokument.

Strategidokumentet inneholder utfordringer, visjon, mål, Anleggsplan, langtidsplan anlegg og Aktivitetsplan. Grunnlagsdokumentet gir bakgrunn og utdyper faktaopplysninger og skal danne grunnlag for valg i strategidokumentet. Anleggs- og aktivitetsplanene danner grunnlaget for å kunne søke om statlige spillemidler og kan rulleres årlig med revisjon minimum en gang i løpet av den 4-årige valgperioden.

En aktiv befolkning med muligheter for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er av grunnleggende betydning for et godt lokalsamfunn. Bærum er en kommune i vekst. Det gir kommunen utfordringer knyttet til arealbehov, og til prioritering mellom blågrønne områder, sosial infrastruktur, boligbygging, næring, transport, frivillighet og folkehelse.

Kommunen har en viktig rolle som tilrettelegger for organisasjoner og enkeltpersoner som ønsker å drive med fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Alle som ønsker det, uavhengig av forutsetninger, skal ha mulighet til en aktivitet som er tilpasset deres behov og ønsker. I tillegg ønsker kommunen å sette inn ulike tiltak for at flere skal være fysisk aktive. Kommunens engasjement skal rettes spesielt mot tenåringer og innbyggere over 70 år (Kommuneplanens Samfunnsdel 2013-2030). Fysisk aktive gir gevinster fysisk, sosialt og mentalt.

Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2015-2018 avløser gjeldende Temaplan for perioden 2011-2014. Visjonen fra gjeldende temaplan "**100.000 i bevegelse**" videreføres. I

den nye temaplanen er det lagt særlig vekt på:

- Blågrønne områders kvaliteter, og betydningen av disse som aktivitets- og opplevelsesområder.
- Verdien anlegg og områder for fysisk aktivitet, idrett, og friluftsliv har i et helsefremmende perspektiv, og betydningen av å sikre/regulere områder for dette.
- Synliggjøre utfordringer og veivalg.

Bilde; AB Budstikke Knut Bjerke

2.1 Temaplanens formål

Temaplanen er et verktøy for kommunenes arbeid med fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i perioden 2015-2018, både politisk og administrativt.

Temaplanen skal:

- Sørge for at utbygging av anlegg og tilrettelegging av områder for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv gjennomføres i tråd med målsettinger og planer.
- Synliggjøre behovet for arealer til fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv, og samordne behovene.

- Avklare kommunens, idretts- og friluftslivsorganisasjoners oppgaver, ansvar og økonomiske forpliktelser ved utbygging og drift av anlegg og områder.
- Sette klare mål for kommunenes arbeid innenfor fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.
- Peke på nye trender og utfordringer innenfor området.

Temaplanen er en tematisk plan uten juridisk bindende virkning når det gjelder disponering av arealer. De arealvurderinger som gjøres i planen må tas inn i kommuneplanenes arealdel for å få rettsvirkning. Kommunal finansiering av anlegg og tiltak i Aktivitetsplanen vedtas i Handlingsprogrammet hvert år.

2.2 Planprosessen

Sektorutvalg for frivillighet, idrett, kultur og kirke (FRIKK) vedtok igangsetting av planarbeidet med ny temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 14.5.2013.

Kunngjøring ble gjort ved annonsering i Asker og Bærum Budstikke og Bæringen med invitasjon til deltakelse. Idrettslag, friluftslivsorganisasjoner og velforeninger er spesielt invitert til å delta, både i utforming av planen og med innspill til anleggs- og aktivitetsplanene. Idrettslagenes innspill er koordinert og prioritert av Bærum idrettsråd (BIR). Bærum Natur- og Friluftsråd (BNF) har hatt den samme rollen i forhold til innspill på friluftslivsanlegg.

Å sette temaplanens visjon, mål og handlingsplaner ut i live krever at mange kommunale tjenestesteder jobber sammen. Samarbeid på tvers av sektorer er satt i fokus internt i planarbeidet, og det er en ambisjon at dette vil få betydning for oppfølging av planen. Oversikt over planprosessen og brukervedvirkningen finner du på side 4 i grunnlagsdokument.

3 OVERORDNEDE FØRINGER

Temaplanen bygger på Kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi 2013 – 2030, Frivillighetsmelding 2012, samt plankrav fra Kulturdepartementet som grunnlag for å søke spillemidler.

Staten, fylkeskommunen og kommunale planer og vedtak, samt FNs konvensjon om barns rettigheter, gir føringer for temaplanen. I det følgende blir det gitt en nærmere beskrivelse av de viktigste føringene for planen. I grunnlagsdokument, fra side 5, er det en nærmere beskrivelse av de viktigste føringene for planen.

Den viktigste kommunale føringen som har betydning for temaplanen:

- **Kommuneplanen 2013-2030**
Samfunnsdelen med arealstrategi har i del 1 som hovedtema;
 - Barn og unges oppvekstsvilkår
 - Folkehelse og levekår; "legge til rette for fysisk aktivitet for alle, og særlig stimulere til fysisk aktivitet hos tenåringer og innbyggere over 70 år."

4 UTFORDRINGER FYSISK AKTIVITET, IDRETT OG FRILUFTSLIV

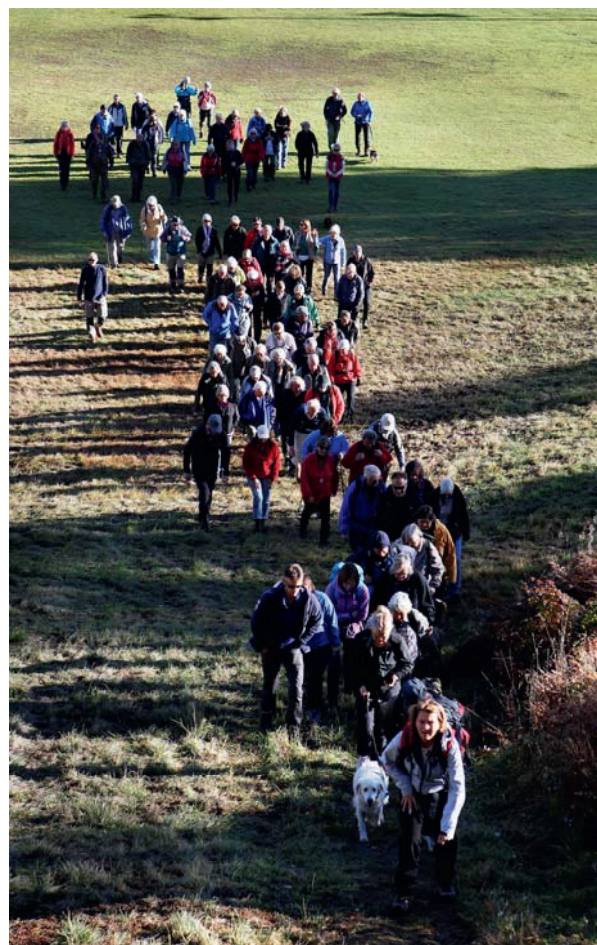
4.1 Fysisk aktivitet og folkehelse

Fysisk inaktivitet er en av framtidens store helseutfordringer, både blant yngre og eldre. Regelmessig fysisk aktivitet beskytter mot en rekke livsstilssykdommer (hjerte- og karsykdom, høy blodtrykk, diabetes type 2, overvekt, fedme, tykktarm- og brystkreft). Det er dokumentert at fysisk inaktivitet opptre som en selvstendig risikofaktor for dødelighet, sykkelighet og redusert funksjonsevne. Økt mengde fysisk aktivitet bidrar på den andre siden til bedre helse og livskvalitet for alle aldersgrupper i alle faser av livet.

Det er i nyere tid dokumentert hvor helseskadelig det er å sitte stille sammenhengende over tid¹. Selv om man trener med høy intensitet 2-3 ganger i uken eller er moderat fysisk aktiv 150 min pr uke, slik Helsedirektoratet anbefaler, er dette ikke nok for å veie opp for de negative effektene av for mye stillesittende tid på jobben eller på fritiden. Undersøkelser viser at en gjennomsnittss voksen sitter 50- 70 % av sin våkentid, noe som utgjør 8 til 12 timer hver dag. Det er også vist at gutter i 10. klasse i 2005 brukte over 30 timer i uken på pc. I et folkehelseperspektiv vil det i fremtiden være vel så viktig å iverksette tiltak og virkemidler for å begrense stillesittende tid som å tilrettelegge for økt strukturert aktivitet.

Det å være fysisk aktiv i et naturmiljø og drive friluftslivsaktiviteter gir fordeler gjennom variasjon i underlag, fleksible belastninger, variasjon av opplevelser,

effekt av frisk luft og sollys. Naturen er en unik arena for å få utfordret koordinasjonsevnen, muskelstyrke og balanseevnen. Det er også et fristed for stimuli som kan brukes til avkobling og mestring av stress. Det er viktig at barna i ung alder lærer å bruke naturen som arena for aktivitet, tilegner seg erfaring og opplever gleden ved å være ute i friluft. Barn som tilegner seg denne kunnskapen har større sannsynlighet for å drive friluftsliv senere i livet.

Bilde; AB Budstikke Knut Bjerke

4.1.1 Sosial ulikhet, helsetilstand og fysisk aktivitet

Helsetilstand og helseatferd påvirkes både av egne valg og av bakenforliggende faktorer som den enkelte ikke selv har bestemt. Forskjeller i levekår gir ulikhet i helse,

og påfører den enkelte helseulemper og samfunnet økte kostnader som i stor grad kan forebygges. Helseutfordringene i Norge er nært knyttet til levevaner. Disse påvirkes av sosialt miljø, levekår, inntekt/utdanning, normer og forventninger i ulike grupper og samfunnslag. Det er store forskjeller mellom sosiale klasser: Statistisk sett er personer fra høyere sosial klasse (høy egen utdannelse, foreldre med høy utdannelse, egen og husstandens samlede inntekt) er nesten dobbelt så aktiv som personer fra lavere sosiale klasser. Det er derfor viktig å rette tiltak mot svakerestilte grupper i samfunnet med mål om å utjevne ulikheten i helseulemper og i dette tilfellet stimulere til økt aktivitetsnivå.

4.1.2 Tilgang til blågrønne arealer og muligheter for hverdagsaktivitet

Det er nødvendig med strukturelle tiltak for å bedre og lette tilgang til daglig fysisk aktivitet. Skoler, barnehager og nærservice må lokaliseres sentralt der befolkningen bor. Det bør bygges langt flere gang- og sykkelveistrekninger enn i dag og farlige veier må sikres. Det er nødvendig å prioritere de myke trafikantene og kollektivtransporten på bekostning av privatbilen. Kommunens institusjoner skal tilrettelegge for fysisk aktivitet i tilknytning til egne utearealer (både fysisk og strukturelt) for å stimulere egne brukere til økt bevegelse og aktivitet.

Nærområdene må være trygge og attraktive, med gode gatemiljøer, møteplasser, lekeplasser og muligheter for selvorganiserte aktiviteter til lek og rekreasjon. Det er dokumentert at nærhet er avgjørende for bruk. Dersom bruksområder ute ligger mer enn 10 minutter gange fra boligene, faller 50 % av brukerne fra.

Dette innebærer i avstand ca. 200-1000 meter. Trygg atkomst og lite biltrafikk er en forutsetning. Tre områder pekes på som særlig viktige: 1) Veien til og fra arbeid, skole og barnehage, 2) nabolaget 3) kommunens institusjoner. Skolen arbeider aktivt gjennom foreldreutvalg, kampanjer og i samarbeid med kommunens veimyndigheter for å øke andelen elever som kommer seg til skolen på egen hånd.

Bilde; AB Budstikke Knut Bjerke

4.1.3 Selvorganisert aktivitet - nye trender

Antallet ungdommer/tenåringer som driver organisert idrett synker med alderen. Andelen ikke-aktive stiger markert etter fylte 16 år, bare halvparten av de som drev organisert idrett i 12-års alder er aktive i 15-16 års alder. Samtidig stiger antallet som involverer seg i selvorganisert aktivitet.

Innen ungdomskulturen vokser nye miljøer og aktiviteter frem, også nye uttrykk innen idretten. De skiller seg fra den klassiske ungdomsidretten ved at de ikke har noen trener, ingen treningsprogrammer eller nødvendigvis faste treningstider eller -steder. Reglene bestemmer de selv. De kalles "feel good-miljøer" eller livsstils

miljøer. Mange av de nye aktivitetene krysser ofte grenser mellom ulike tradisjonelle sportsaktiviteter, men også mellom dans og sport. Eksempler på slike aktiviteter kan være parkour, trial-biking, tricking, longboarding, kiting, skating, BMX etc.

Det er ofte de som ikke finner sin plass i de tradisjonelle ungdomsidrettene, men også mange av de unge/tenåringene som dropper ut av den tradisjonelle idretten, som finner nye uttrykk i dette nye landskapet- i grenseland mellom sport og kultur.

Bilde; AB Budstikke Karl Braanaas

Utøverne av selvorganiserte aktiviteter tilhører en global ungdomskultur. På internett finner de triks og bevegelser de ønsker å lære, og de lærer av å se på hverandre.

I et folkehelseperspektiv er det viktig at så mange unge/tenåringene som mulig driver med en form for aktivitet. Det er viktig at kommunen har tilbud til og tilrettelegger for nye aktiviteter og trender. Dette vil kunne føre til økt aktivitet og bredere deltagelse. Arena Bekkestua er et godt eksempel på tilrettelegging for en ny trendaktivitet.

4.1.4 Befolkningsundersøkelse 2013

Det ble gjennomført en befolkningsundersøkelse vedrørende fysisk aktivitet for Bærums befolkning fra 15 år og oppover i 2013.

- 69 % av Bærums befolkning beskriver sin fysiske form som god.
- 74 % oppfyller anbefalingen (fra Helsedirektoratet) om 30/60 minutter fysisk aktivitet hver dag.
- Den mest populære aktiviteten er turgåing i nærområdene (50 %) og i marka (48 %). 46 % av disse oppgir at de driver med denne aktiviteten 3-5 ganger i uken.
- 86 % er fornøyd med muligheten for å drive fysisk aktivitet i sitt nærmiljø (en utvikling på 11 prosentpoeng fra undersøkelsen i 2002).
- 96 % av de som driver med fysisk aktivitet gjør dette minst en gang i uken (en utvikling på 16 prosentpoeng undersøkelsen i 2002).

Bilde; AB Budstikke Trine Jødal

For å se mer detaljer om undersøkelsen, se grunnlagsdokumentet side 26.

4.1.5 Brukerundersøkelse 2013

Det ble gjennomført en brukerundersøkelse blant idrettslagene angående treningsforhold og anleggsbehov i 2013. Konklusjonen er

at det er de store anleggene (bade-
svømmeanlegg, fleridrettshaller,
fotballbaner) hvor idretten gir
tilbakemelding om for få anlegg.
Idrettslagenes svar på undersøkelsen,
se grunnlagsdokumentet side 40.

Bilde; Terje Johannessen

4.1.6 Ungdomsundersøkelsen 2014

Resultatene i ungdomsundersøkelsen i kommunen, gjennomført i 2014 på alle ungdoms- og videregående skoler, viser at ungdom i større grad trener mer enn ungdom eller i Norge. Samtidig reduseres ungdoms deltagelse i fritidsorganisasjoner fra 64 % på ungdomsskolene til 41 % på videregående skole. Dette er samme resultater som for ungdom eller i Norge. Det er satt i gang tiltak for å tilby ungdom en arena for fysisk aktivitet og samvær på fem av ungdomsskolene. Resultatene så langt viser at det er et behov for møteplasser for fysisk aktivitet utenfor den organiserte idretten.

4.2 Idrettens utfordringer

Idretten har en viktig rolle i samfunnet, og svært mange har et engasjement knyttet til idrett. På mange måter er idretten en bærebjelke i samfunnet. Idretten, gjennom idrettslagene, er basert på frivillighet, og har over 2 millioner medlemskap i Norge. Idretten lever i spennet mellom topp og bredde,

konkurranse og mosjon, underholdning og helseforebygging. Gjennom frivillighet, medlemskap og dugnadsinnsats, skaper den sosiale bånd. Dette har stor helsegevinst, også utover effekten av fysisk aktivitet.

Oppslutningen om den organiserte idretten i Bærum har økt jevnt de siste årene, og fremstår i dag som imponerende, både i sitt mangfold og oppslutning. Det er registrert 54 607 medlemskap, fordelt på 107 idrettslag og 51 forskjellige idretter (des. 2013). Med dette utgjør idrettslagene den desidert største frivillige organisasjon i kommunen.

Idretten i Bærum:

- Frivillig og basert på dugnad!
- Stor deltakelse, spesielt blant barn – større enn landsgjennomsnittet, men med betydelig frafall i ungdomsårene.
- Betydelig bredde i tilbudet – god toppidrett.
- Bygger, drifter og utvikler anlegg, også driftsavtaler på kommunale anlegg.

Bilde; AB Budstikke Knut Bjerke

I tillegg til primæroppgaven; aktivitet, utfører idrettslagene en betydelig innsats når det gjelder bygging, utvikling, drift og vedlikehold av anlegg. Dette er arbeid som sparer kommunen for store utgifter. Ledere, dommere, trenere og foreldre i Bærum utfører frivillig arbeid tilsvarende min. 500 årsverk (jmf Akershus idrettskrets). Med en tenkt årslønn på kr 450 000 kan den økonomiske verdien på dette arbeidet settes til kr. 225 millioner.

Samarbeidet mellom kommunen og idretten skjer som hovedregel gjennom Bærum Idrettsråd (BIR). BIR er en viktig aktør og medspiller i arbeidet for idrett i kommunen. Det er inngått en samarbeidsavtale med BIR, og det avholdes jevnlig møter.

4.2.1 Prioriteringer

Anlegg:

- ✓ Sikre tilstrekkelig med areal.
- ✓ Dokumentere behov og sikre styrt anleggsutvikling.
- ✓ SSS-modellen skal følges ved planlegging og gjennomføring. (SSS = Samhandling, samlokalisering og sambruk – til organiserte og selvorganiserte)
- ✓ Ved rehabilitering og nybygg av skoler skal det søkes å bygge minimum fleridrettshall (25m*45m). I senere år er det bygget såkalte miniidrettshaller som er bra for de yngste utøverne, men ungdom/tenåringer og voksne har behov for større aktivitetsflater. Kan med fordel bygges under bakken.
- ✓ Finansiering – utvikle partnerskapsmodeller (andre kommuner, idrettslag, private), samt påvirke staten til å bidra med mer.
- ✓ Evaluere prosjekter hvor idrettslag har vært tiltakshaver for bygging av store idrettsanlegg med betydelige kommunale midler, og tydeliggjøre kommunens rolle og ansvar. Lage mal for denne type prosjekter, med nødvendige avtaler.
- ✓ Formaliteter knyttet til idrettslags bygging av anlegg på kommunal eiendom. Kommunen skal utarbeide prinsipper for hvilke rettigheter som skal avstås, hvilke krav som skal stilles og i hvilken grad disse rettighetene/krav skal kunne tjene som sikkerhet for idrettslags låneopptak i forbindelse med realisering av anlegg.
- ✓ Påvirke til forenkling av lovverket, forskrifter og bestemmelser som har betydning for anleggsutvikling; Offentlig anskaffelse, moms, regulering, byggesak mm.
- ✓ I større prosjekter hvor kommunen skal bidra frivillige organisasjoner med å forskuttere momskompensasjon og spillemidler, skal dette være innarbeidet i HP.
- ✓ Interkommunalt samarbeid søkes gjennomført der dette er naturlig.
- ✓ Drifts- og vedlikeholds rutiner forsterkes. Dette er viktig for å sikre investeringen og brukspotensialet.
- ✓ Evaluere dagens modeller for drift og vedlikehold med sikte på å forbedre samordning av tilgjengelig ressurser i kommunen og idrettslag.

Bilde; AB Budstikke Trine Jødal

Aktivitet:

- Bidra til forutsigbare rammevilkår for idrettslag, og andre som fremmer idrett og fysisk aktivitet;
 - ✓ Tilskuddordninger
 - ✓ Opprettholde prinsippet om gratis treningstid på kommunale idrettsanlegg.
 - ✓ "Terskelen" for å drive idrett skal være lavest mulig.
 - ✓ Anerkjennelse idrettens betydning i kommunen som en medlems- og dugnadsbasert frivillig organisasjon.
- Fysisk inaktivitet – spesielt tenåringer og de over 70 år skal prioriteres.
 - ✓ Frafallet fra idretten - idrettslagene må i større grad utfordres.
 - ✓ Mer variert aktivitetstilbud, for bl.a. å øke andelen av funksjonshemmede, innvandrere, utsatte ungdomsgrupper, og innbyggere over 70 år.
 - ✓ Legge til rette for og stimulere til lavterskeltilbud.
 - ✓ Åpne idrettsanlegg/gymsaler for selvorganisert aktivitet etter skoletid og på fredag kveld – flere «åpen hall konsepter».
 - ✓ Styrke samarbeid mellom grunnskole/SFO/videregående skole/kommune/idrettslag/private.
 - ✓ Bidra til å øke andelen av jenter og kvinner i idrettslagene.
 - ✓ Fange opp nye trender, og bidra til utvikling av disse.

Bilde til høyre; AB Budstikke Ulf Hansen

Bilde under; AB Budstikke Karl Braanaas

4.3 Friluftsliv

Friluftslivet i kommunen favner "de blågrønne områdene", det vil si alt fra marka og sjøen, til kulturlandskapet og de blågrønne innslagene i byggesonen.

I befolkningsundersøkelsen 2013 (15 år og eldre) svarte ca. 55 % at de ikke var aktive innen organisert idrett, friluftsliv eller trim/mosjon. 50 % av de aktive går tur i sitt nærområde og 70 % buker skog og naturområde som arena. Mangel på tid var viktigste årsak til at det ikke ble drevet mer fysisk aktivitet.

Konklusjonen på denne undersøkelsen viser at de viktigste områdene for fysisk aktivitet og friluftsliv er blågrønne områder i nær tilknytning til boligområdene og randsonen til marka.

Bilde; Terje Johannessen

Områdene som omfatter friluftslivet i Bærum kan deles i fire hovedkategorier – marka med skogområdene, kulturlandskapet med dyrket mark, byggesonen og sjøområdene/øyene.

De viktigste naturområdene i kommunen for et aktivt friluftsliv er Vestmarka, Jordbru-Ståvivann, Kolsås-Dælivann, Burudvann, Øverland-Sætern-Brunkollen, Fossum-

Østernvann, Kalvøya, Borøya og Storøyodden.

4.3.1 Marka

"Marka" er et begrep som definerer skogområdene rundt Oslo, og betyr for mange opplevelser i form av turer på ski, sykkel eller til fots. I tillegg til skogbruksvirksomhet, har den verdi som allsidig matkammer med rikt innhold av bær, sopp, fisk og vilt og byr på opplevelse av stillhet, og natur med rike muligheter til fysisk utfoldelse hele året. Marka har også store opplevelseskvaliteter i form av stort biologisk mangfold og kulturminner.

Bruken av marka er økende. Tall for de tre siste årene viser en stigning i antall besøkende til kommunens dagsturhytter fra 120 000 i 2011 til 162 000 besøkende i 2013. Intakte og lett tilrettelagte naturområder, er viktigste kriterier for naturopplevelsen.

Tilgjengeligheten til marka, til fots, på sykkel eller med bil, er en viktig forutsetning for en aktiv bruk av marka. Opparbeiding av trygge gang- og sykkelveier og turveier er derfor en prioritert oppgave. Utfartsparkeringsplasser er viktige i randsonen til marka. Pr. i dag er det underdekning på slike anlegg.

Bilde; Terje Johannessen

Markaloven har som formål å "sikre" arealene mot utbygging og inngrep som ikke er landbruks-, idretts, natur- og friluftsliv relatert. Landbrukets særlover har implementert hensynet til biologisk mangfold, kulturminner og friluftsliv i seg.

Utfordringer for marka:

- Sikre arealene mot utbygging og opprettholde en bærekraftig aktivitet som gjør at arealene holdes i hevd og ikke gror igjen.
- Avveie bruken av arealene mellom næring, idrett, natur og friluftsliv.

4.3.2 Kulturlandskapet

Områdene mellom marka og bebyggelsen består overveiende av landbruksarealer i form av fulldyrkede jorder, beitemark og gårdstun. Arealene er godt drevet og sammen med skogbryn, øyer av skog, bekkestrenger og tradisjonell bebyggelse gir landskapet unike opplevelseskvaliteter med sine åpne rom, former, farger og linje.

Bilde; Terje Johannessen

Stier, turveier og løyper gjennom kulturlandskapet er viktig for en god tilgjengelighet til marka. Tilrettelagt atkomst er en prioritert oppgave.

Utfordringer kulturlandskapet:

- Kulturlandskapet er utsatt for sterkt press fra utbyggingsinteresser.
- Opprettholde aktiviteten i landbruket slik at kulturlandskapet holdes oppe og ikke gror igjen.
- Unngå nedbygging av bekk og bekkestrenger for å etablere en sammenhengende blågrønn struktur mellom kulturlandskapet og marka.

4.3.3 Byggesonen

Friluftsliv og rekreasjon i byggesonen er knyttet til kommunens blågrønne områder, for eksempel urørte naturområder, parker, lekeplasser, turveier, badestrender, kirkegårder og torg. Områdene byr på et stort biologisk mangfold av natur, kulturminner og kulturmiljøer. Sammenhengende blågrønne områder har stor verdi for mennesker, dyr og planter. Derfor er arbeidet med åpning av bekker en viktig arbeidsoppgave for å sikre de fordelene dette gir, som for eksempel overvannshåndtering og biologisk mangfold. I tillegg fungerer mange av de blågrønne områdene i byggesonen som sosiale møteplasser og viktige områder for fysisk aktivitet.

Bilde; Terje Johannessen

Utfordringer byggesonen:

- Øke forståelse for de blågrønne områdenes egenverdi, opplevelsen av friluftslivet og betydning for fysisk og psykisk helse.
- De blågrønne områdene er utsatt for et sterkt press fra utbyggingsinteresser. Mange er

registrert som biologisk viktige områder/naturtyper og bør forbli urørte.

- Vurdere sambruk av blågrønne arealer slik at de kan tjene som aktivitetsarealer for skole/barnehager lokalisert inntil områdene. Dette kan redusere tomtebehovet for skolene.
- Utvikling av større «by-parker» som Gjønnesparken.
- Mange av kommunens blågrønne områder er utsatt for støy i en varierende grad. Det er derfor viktig å fortsette arbeidet med analyser og tilrettelegging av stilleområder i kommunen.
- Innføre en maksimal utnyttelsesgrad for tilrettelegging av aktivitet på 30 % for de blågrønne områdene og med det sikre minimum 70 % urørt natur i de blågrønne områdene i byggesonen. Dette vil sikre opplevelseskvalitetene for friluftslivet sammen med en begrenset mulighet for aktivitetsanlegg.

Bilde; Terje Johannessen

4.3.4 Øyene/sjøen

Fjorden med strandsonen og de mange øyene er for befolkningen en like viktig arena for friluftsliv og rekreasjon som marka. Områdene brukes flittig gjennom hele året, med en topp i båtsesongen. De mange øyene innbyr til ilandstigning hvor kvaliteter som bading, fiske, stillhet, natur og kulturminner er rikt tilstedeværende. Båten og øyene er viktige sosiale møteplasser. Kyststien binder mange av de blågrønne områdene langs kysten sammen – også over kommunegrensene. Arbeidet med kyststien vil fremdeles være en prioritert oppgave.

De fleste av øyene i Bærums skjærgård er sikret gjennom vern.

Utfordringer øyene og sjøen:

- Utbyggingspress fra båtfolket kan føre til at grunne områder ønskes mudret for å gi brygger og ankerplass. Biologisk viktige områder i sjøen kan gå tapt.
- Begrensede arealer og mange mennesker betyr økt slitasje på vegetasjo.

Bilde under; AB Budstikke Petter Sørnæs

5 VISJON OG MÅL

I Bærum er det et overordnet mål at befolkningen skal ha en fysisk aktiv hverdag. Bedre fysisk og psykisk overskudd som følge av aktivitet er viktig, både for den enkeltes opplevelse av glede, velvære og mestring, og som samlet helsegevinst for samfunnet.

Kommunens engasjement for allsidig fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er begrunnet ut fra at aktivitetene har en egen- og nytteverdi. Egenverdien tar utgangspunkt i at det sentrale er selve opplevelsen av å utøve aktiviteten. Glede og mestring er gode begreper i denne sammenhengen. Fysisk aktivitet, idrett og friluftslivs nytteverdi er fra det offentliges side særlig knyttet til helseperspektivet, både fysisk og psykisk. Den positive effekten som aktivitet har for det forebyggende helsearbeidet bidrar til å styrke berettigelsen for offentlig støtte.

5.1 Visjon

Kommunens **visjon** i fremtidig engasjement på området er:

100 000 i BEVEGELSE

Visjonen betyr at kommunen har som mål å legge til rette for at flest mulig skal gis anledning til å drive fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Bærum skal være en kommune med innbyggerne i bevegelse. Dette innebærer at **aktivitet, opplevelse, god fysisk og psykisk helse** er målet for kommunens engasjement på området.

Kommunen fremmer fysisk aktivitet ved å stimulere frivillige organisasjoners innsats og ved å være pådriver og tilrettelegger i anleggsutviklingen. I kommende planperiode skal kommunens engasjement være spesielt rettet mot tenåringer, de inaktive, de selvorganiserte og innbyggere over 70 år (Kommuneplanens samfunnsdel).

Kommunen skal tilrettelegge for gode og tilgjengelige anlegg og områder, både for organisert og selvorganiserte aktivitet. For at flest mulig skal være fysisk aktive hver dag, er det viktig med god informasjon om helsefordelene ved fysisk aktivitet og naturopplevelse og eksisterende tilbud. Nærhet til i de blågrønne områdene og et allsidig og variert aktivitetstilbud er også viktig. Tilrettelegging for fysisk aktivitet som en naturlig del av hverdagen, til og fra jobb/skole/barnehage, vil være viktig for mange.

Bilde; AB Budstikke Trine Jødal

5.2 Arealplanlegging

Vi har stort arealpress i kommunen. Utbyggerinteressene er sterke, prisene høye og arealene begrenset. Prognosen viser at Bærums befolkning frem til 2031 vil øke med om lag 24 000 mennesker. Dette vil øke presset på arealene ytterligere. De blågrønne arealene i byggesonen vil være utsatt. Dette gjør det utfordrende å sikre nok arealer til utøvelse av fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Betydningen av å sikre arealer for ivaretagelse av befolkningens helse og rekreasjonsmuligheter, både i form av organiserte og selvorganiserte aktiviteter, må fremheves. Innbyggernes hverdagsbehov må stå i fokus. Brukernes oppfatning av anleggssituasjonen og blågrønne områder i kommunen må danne grunnlag for vurderingene av dette viktige arbeidet.

Blågrønn struktur spiller en viktig rolle for ferdsel mellom boligområder, sjøen og marka, samt sikring av biologisk mangfold, opplevelse og rekreasjon. Sikring av en sammenhengende blågrønn struktur vil øke muligheten for et nettverk av trygge, opplevelsesrike og miljøvennlige ferdselsårer fra der hvor folk bor, til arbeidsplassen og bysentra. Dette vil kunne være med å øke mange av innbyggernes hverdagsaktivitet.

Bilde; AB Budstikke Trine Jødal

Vi vil: Sikre arealer til fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i arealplanlegging og forvaltning.

Vi skal

- 1) Sikre viktige områder for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv gjennom kommuneplanen, regulering, innløsning og/eller langsiktige bruksavtaler.
- 2) Sikre de blågrønne områdene gjennom å innføre en maksimal utnyttelsesgrad for tilrettelegging av aktivitet på maksimalt 30 %. Det betyr minimum 70 % urørt natur i de blågrønne områdene.
- 3) I forbindelse med alt planarbeid skal følgende legges til grunn:
 - a. Kvalitet på og tilgjengelighet til blågrønne områder og idrettsanlegg i boligområder, i marka, ved/på sjøen og øyene.
 - b. Variert aktivitetstilbud som favner mangfoldet i kommunen.
 - c. Trygge ferdselsårer.
 - d. Alle skal ha tilgang til turveinettet/ blågrønne områder innenfor 250 meter fra sin bolig.

5.3 Anlegg og områder

Vi har generelt sett en god anleggsdekning, men brukerne melder spesielt behov for flere fleridrettshaller, svømmeanlegg og fotballbaner. Målet for anleggsutbyggingen er å gi alle anledning til å drive fysisk aktivitet og idrett. Det er derfor av betydning å være bevisst mangfoldet av innbyggere, i form av alder, kjønn, kulturelt og etnisk bakgrunn, bevegelseshemmede, interesseområde, ønske om aktivitet i organiserte eller selvorganiserte former.

Bilde; AB Budstikke Ulf Hansen

Dette betyr at det er behov for en anleggspolitikk som favner den organiserte idretten, og de som ønsker å drive fysisk aktivitet i egen regi, inkludert innbyggere over 70 år. De selvorganiserte og eldre/innbyggere over 70 år er svært underrepresenterte som brukere i kommunale idrettsanlegg. De blir ikke prioritert av hensyn til den organiserte idrettens behov med bakgrunn i underdekningen på anlegg. Det er således behov for en betydelig anleggsutvikling kommende år. En innbyggerutvidelse på 24 000 frem til 2031 krever at anleggsmassen må utvides med ca. 20 %. I tillegg kommer behovet for å dekke opp dagens underdekning, samt økning i selvorganiserte brukere og innbyggere over 70 år.

God drift og vedlikehold/skjøtsel av anlegg og områder for er en stor utfordring. Drift- og vedlikeholdsoppgavene blir i dag løst med utstrakt brukermedvirkning, ved at det utføres en betydelig innsats, først og fremst fra idrettslagenes side, men også fra andre frivillige organisasjoner. Dette utgjør en stor verdi for kommunen, men med redusert andel av befolkningen som frivillige i idretten (Befolkningsundersøkelsen 2013) kan dette bli en utfordring i fremtiden.

Bilde; AB Budstikke Knut Bjerke

Friluftslivets viktigste arena er urørte og/eller lite tilrettelagte blågrønne områder. Å bevare de blågrønne områder med urørt natur og enkel/lite tilrettelegging vil være særlig viktig for utøvelsen av det aktive friluftslivet og muligheten for naturopplevelser. En maksimal utnyttelsesgrad på 30 % for friområdene vil sikre fremtidig arealer for friluftslivet samtidig som det åpner for bruk av de blågrønne områdene.

Vi vil: Bærums innbyggere skal ha tilstrekkelig med anlegg og områder for å møte behovet for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.

Vi skal

- 1) Sikre Bærums befolknings behov for anlegg og områder for fysisk aktivitet idrett og friluftsliv ved:
 - a. Rehabilitering/utvikling av eksisterende anlegg og områder.

- b. Bygging av nyanlegg og tilrettelegging av nye områder.
 - c. Ved rehabilitering og nybygg av skoler skal det søkes å bygge minimum fleridrettshall (25m*45m). I senere år er det bygget såkalte miniidrettshaller som er bra for de yngste utøverne, men ungdom/tenåringer og voksne har behov for større aktivitetsflater. Kan med fordel bygges under bakken.
 - d. Godt vedlikehold og god skjøtsel.
 - e. Tilgjengelighet til anlegg og områder, for både organisert og selvorganiserte.
- 2) Innenfor en maksimal utnyttelsesgrad for de blågrønne områdene, foretas en prioritering av anlegg for idrett og friluftsliv på bakgrunn av:
- a. Behov.
 - b. Samlokalisering og sambruk.
 - c. Nytte-/kostnadsvurdering.
- 3) Sikre ivaretagelse ved rehabilitering og nyanlegg av:
- a. Kommunen som eier/deleier.
 - b. Brukermedvirkning.
 - c. Kvalitet.
 - d. Samhandling, samlokalisering og sambruk (SSS- modellen).
 - e. Skjøtsel og vedlikehold/driftskostnader.
 - f. Variasjon og mangfold.
 - g. Selvorganisert aktivitet.
 - h. Nytte-/kostnadsvurdering.

Bilde til høyre; AB Budstikke Karl Braanaas
Bilde under; AB Budstikke Tore Guriby

5.4 Fysisk aktivitet

Vi har en befolkning som er gjennomgående fysisk aktive, men det er en stor utfordring å få større del av befolkningen fysisk aktive. For å oppnå ønsket effekt er det avgjørende at det arbeides tverrfaglig med tilrettelegging, stimulering og bevisstgjøring av befolkningen.

Dette gjelder både å informere om tilgjengelige tilbud og om den positive effekten fysisk aktivitet har på helse, velvære, miljø og samfunn. I slikt arbeid har skolen, barnehage, institusjoner og de frivillige organisasjonene en sentral rolle, med idrettslagene i spissen. Det er derfor viktig at rammevilkårene for de frivillige organisasjoner innen idrett og friluftsliv spisses, sikres og søkes styrket.

Idretten har med sine vel 54 000 medlemskap en betydelig rolle i denne sammenheng. Regelmessig allsidig fysisk aktivitet er sentralt i menneskers utvikling og har avgjørende betydning for barns oppvekst. Fysisk aktivitet er forebyggende og gir økt selvtillit, mindre stress, bedre trivsel og fysisk og psykisk helse. En satsing på dette området vil i så måte tjene samfunnet som helhet.

Befolkningsundersøkelsen 2013 viser at friluftslivets rolle i vårt område er formidabel og har stor betydning for både fysisk og psykisk helse. Bruken

av marka er økende og de blågrønne områdene i nærmiljøet er betydningsfulle i en travel hverdag hvor tid er den største grunnen til at mange ikke er aktive.

Det tverrfaglige samarbeidet må styrkes for å sikre et helhetlig aktivitetstilbud. Skoler, barnehager og institusjoner må ta sitt ansvar for den daglige fysiske aktiviteten for barn, unge/tenåringer og innbyggere over 70 år. Skolene, barnehagene og de offentlige institusjonenes uteområder er sentral i denne sammenheng. Dette er viktige arenaer for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv, samt som gode møtestedet på tvers av generasjoner.

Vi vil: Stimulere til fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv til glede for Bærums innbyggere.

Vi skal

- 1) **Stimulere til samarbeid** mellom tjenestestedet, med de frivillige organisasjonene, og mellom de frivillige organisasjonene.
- 2) **Informere** om anlegg/områder og tilbud.
- 3) Legge til rette for **brukermedvirkning**.
- 4) **Tilrettelegge** for gode vilkår for frivillige organisasjoner og selvorganiserte.
- 5) **Øke andelen** av fysisk aktive, særlig tenåringer, og innbyggere over 70 år.

Bilde under; AB Budstikke Karl Braanaas

6 ANLEGGSPLAN 2015 – 2018

Anleggsplanen, se vedlegg 1.

6.1 Langtidsplan anlegg

Langtidsplanen synliggjør anlegg som kan realiseres innenfor et tidsperspektiv på 12 år. Planen må ses i sammenheng med Kommuneplanens arealdel, områdereguleringer og Rådmannens langsiktige investeringsoversikt.

Dette er anlegg som av ulike årsaker ikke er prioritert i anleggsplanen 2015-18. Dette med bakgrunn i en behovsvurdering, finansiering eller manglende regulering. Når finansiering er på plass eller/og regulering er vedtatt, vil anlegg fra langtidsplanen kunne bli lagt inn i den prioriterte anleggsplanen ved årlig rullering (politisk vedtak). Anlegg det skal søkes om spillemidler til, må stå i anleggsplanen. Se vedlegg 2 – Langtidsplan anlegg.

Bilde under; AB Budstikke Eva Groven og Trine Jødal

6.2 Aktivitetsplan

Aktivitetsplanen er en handlingsplan for gjennomføring av visjon og mål med bakgrunn i behovsanalysen av blant annet Befolkningsundersøkelsen 2013.

Prioriterte tiltak	Hovedansvar Delansvar
Barn og unge/tenåringer	
Alle skoler og barnehager skal ha fysisk aktivitet på dagsorden på ulike måter, og bør tilrettelegge for min 60 minutter aktivitet hver dag.	Kom.sjef Skole/Barnehager
Flere elever skal gå/sykle/annen aktiv transport til skolen.	Kom.sjef Skole
Barnetråkk registrering skal gjennomføres i konkrete prosjekter på utvalgte skoler. Tiltaket kan bli en aktivitet som skolefritidsordningen tar opp – som oppfølging av kvalitetsplanen «Lekende læring».	Kom.sjef skole
Videreutvikle uteområder v/barnehager/skoler/nærmiljø til attraktive aktivitets- og møteplasser.	Kom.sjef Barnehager/Skole/Tekniske tjenester
Åpne idrettsanlegg/gymsaler for mer selvorganisert og spontan aktivitet	Kom.sjef Tekniske tjenester/Skole/Barne- og ungdomstjenester
Befolkningen generelt	
Sikre at Bærums innbyggere har tilgang til rekreasjonsmulig-heter/turvei/gang-sykkelvei/tursti innen en avstand på 250 m fra egen bolig .	Kommunaldirektør for samfunn/Kom.sjef Tekniske tjenester
Styrke «Aktiv på dagtid» konseptet, i samarbeid med Frivillige organisasjoner.	Kom.sjef Helse og sosial/ Tekniske tjenester
Sikre et helhetlig sykkelveinett og trygge ferdselsårer for gående og syklende (skille fra biltrafikk, belysning, dekke, benker, måking, strøing).	Kom.sjef Tekniske tjenester
Sikre at flere kan sykle til jobben (sykkelparkering m.m.)	Kommunaldirektør for samfunn/Kom.sjef Eiendom/Tekniske tjenester
Øke andelen sykkelreisende til 10 %.	Kom.sjef Tekniske tjenester
Utvikle og markedsføre web-basert oversikt over eksisterende aktivitetstilbud.	Kom.sjef Tekniske tjenester/ Barne- og ungdomstjenester
Tilrettelegge flere gang-/turveier med universell utforming.	Kom.sjef Tekniske tjenester
Innbyggere over 70 år	
Ungdom inspirerer eldre – eldre inspirerer ungdom til aktivitet. Samarbeid for å skape felles aktiviteter som unge - tenåringer/eldre kan gjøre sammen.	Kom.sjef Barne- og ungdomstjenester/ Helse og sosial
Tilrettelegge for økt aktivitet for inaktive eldre.	Kom.sjef Helse og sosial
Gjennomføre styrke- & fallforebyggende trening for eldre (over 70 år)	Kom.sjef Helse og sosial
Legge til rett for fysisk aktivitet ved å utvikle inne- og uteområder v/seniorsentre og institusjoner i tråd med brukergruppens behov.	Kom.sjef Eiendom/Helse og sosial/Pleie og omsorg

6.3 Kart

Det er et digitalt kart som følger planen. Kartet er tilgjengelig på våre nettsider, og vil bli oppdatert jevnlig. Anleggene som er lagt inn er; Større idrettsanlegg, friluftslivsanlegg og turveier.

Gå inn på linken under for å finne kartet på nett.

http://webhotel3.gisline.no/WebInnsyn_Baerum/Klient/Vis/Temaplan-Idrett

ANLEGGSPLAN FOR UTBYGGING OG TILRETTELEGGING AV ANLEGG OG OMRÅDER 2015 - 2018 (Prioritert rekkefølge)

SAMLET OVERSIKT - ULIKE ANLEGGSTYPER		ANLEGGSTART/ØKONOMI									
		Kost.		2015		2016		2017		2018	
ANLEGGSPROSJEKTTYPE ANLEGG		1000 Kr	DR	BK	AN.	BK	AN.	BK	AN.	BK	AN.
Nyanlegg/rehabilitering		824 560	84 407	11 235	63 072	11 500	25 917	11 500		11 500	
Nærmiljøanlegg		25 441	583	765	340	500	0	500		500	
SUM		850 001	84 990	12 000	63 412	12 000	25 917	12 000	0	12 000	0

ANLEGGSTART/ØKONOMI

Tabellene viser hvilket år de ulike anlegg skal realiseres og hvordan de er tenkt finansiert.

KOSTN. 1000 KR = Anleggets totalt kostnad i 1000 kroner

BK = Bærum Kommune

SM = Spillemidler fra staten

(Beløpet angir stønadsberettiget beløp.

AN. = Annen finansiering, som idrettslag, vel, borettslag, private m.m.

DR = Årlige driftskostnader

PLANSTATUS

OK = Under oppføring/ferdig oppført/alt i orden

RP = Regulering pågår

MR = Må reguleres

BM = Byggemeldes

M = Markaloven

GR = Gjeldende regulering må sjekkes opp før byggesøknad

G = Grunneieravtale

a) **Kommunal bevilgning gitt tidligere.** Anlegget må stå oppført i Anleggsplan for å kunne søke spillemidler

b) Restfinansiering av anlegget

c) Egen finansiering "utenfor" rammen på 12 mill.

Anlegg i blå kursiv er friluftslivsanlegg

Anlegg med **fet skrift** søkte spillemidler i 2014, men det er ikke gitt tilsagn om midler, og må stå i planen

NYANLEGG/REHABILITERING										ANLEGGSTART/ØKONOMI											
Pri										Søknad			2016			2017			2018		
NI	Anlegg/tilrettelegging	Ansvarlig	Kostn. 1000 kr.	Plan status	DR	BK	SM	AN.	BK	SM	AN.	BK	SM	AN.	BK	SM	AN.	BK	SM	AN.	
1 a)	Bærumsm./Østernvann utbed. Løyper	Skiferiingen	530	OK	50		305	139													
2 a)	Storøya flerbrukshall	Kommunen	41 008	OK	1 500		4 350														
3 ac)	Nadderud Arena - treningsrom 2	HIL/Stabæk hånd.	8 021	OK			805														
4 ac)	Nadderud Arena - klubbhus	HIL/Stabæk hånd.	6 646	OK			1 150														
5 ac)	Nadderud Arena - ekstra garderobesett	HIL/Stabæk hånd.	2 750	OK			575														
6 ac)	Nadderud Arena - sosialt rom	HIL/Stabæk hånd.	5 959	OK			575														
7 a)	Gommerud kunstgress rehab	BVIF	3 073	OK	280		1 150	1 123													
8 a)	Nadderud I kunstgress rehab	Stabæk Fotball	2 417	OK	775		926	691													
9 ac)	Nadderud Arena flerbrukshall	HIL/Stabæk hånd.	93 820	OK	1 638		12 075														
10 c)	Gjettum gangster	Kommune	300	OK	5																
11 b)	Vestmarksetra snøproduksjon m/pumpehus	B.Skull Jarder	8 609	RP/BM	250	2 000	1 188	600													
12 c)	Haga ridesti og turvei	Kommune	900	GR	25	3 000	345														
13	Vestmarksetra skibro/lysløype	B.Skull Jarder	4 475	RP/BM	50	3 000	1 552	740													
14 a)	Sarbuvollen turvei og sanitæranlegg	Kommune	3 100	BM	25	274															
15	Vestmarksetra skiskyting mlager	B.Skull Jarder	4 315	RP/BM	50	2 000	1 311	710													
16 c)	Gjinhvelen v/Nordveien bro og turvei	Kommune	10 000	BM	25																
17 a)	Kirkerudbakken barnehels - flytting gammel	Bærum Skiklub	1 086	GR/BM	6 000		416	733													
18 ab)	Kirkerudbakken barnehels - bånd	Bærum Skiklub	2 257	GR/BM	6 000		865	1 519	300												
19 ab)	Kirkerudbakken utvidelse - ny barnebakke	Bærum Skiklub	3 147	GR/BM	6 000		1 150	2 147	400												
20 a)	Kirkerudbakken utvidelse - lys barnebakke	Bærum Skiklub	1 913	GR/BM	6 000		805	1 213													
21 ac)	Årenga/Bergshvelen turvei	Kommune	3 000	GR/BM	25		1 150														
22	Bærummarka turkart rehab	IL Tyving/Fossum	400	OK	2	100	153	147													
23 c)	Solbergbakken turvei og kulvert	Kommune	1 000	RP/BM	25		500														
24	Skul bueskytteinlegg klubbhus	Bærum OM Bue	1 265	BM	100	200	485	580													
25 c)	Lakseberget/Sløhøinen kyststi rehab	Kommune	1 500	BM	25	250	862														
26	Fossum lysløype Lys 3km	Fossum IF	600	M/BM	20	200	345	55													
27 bc)	Jærmyra turvei rehab	Kommune	2 000	BM	25	150	1 000														
28	Einæsen lysløype lys ny løype	BVH	360	M/BM	20	100	207	53													
29 b)	Bispeveien/Wilj. Vilh vei turvei	Kommune	600	BM	25	200	345														
30	Skul/Jordbru lysløype rehab	IL Jutul	2 000	M/BM	20	500	1 150	500													
31 c)	Sætern gård Dagsturhytte	DNT	8 950	OK	86		1 150	7 950													
32	Holsebanen garderobeset	ØHIL	5 500	BM	100	500	1 150	4 000													
33	Holsebanen kunstgress III	ØHIL	4 200	BM/MR	400	500	1 841	1 359	500												
34 a)	Gurby Stall og klubbhus	Lommedalen K&R	4 686	OK	800		1 150	2 550													
34	Lommedalen tennis lysanlegg	Lommedalen TK	526	BM	30	100	201	225													
36	Kolsåsbakken lysanlegg rehab	Kolsås Skiteiser	3 500	OK/BM	400	400	805	1 695	600												
37	Haslumbanen kunstgress II	Haslum IL	5 750	BM	250	500	2 203	2 547													
38 a)	Kirkerudbakken utvidelse - park	Bærum Skiklub	2 786	BM	6 000		1 068	1 857													
39 ab)	Kirkerudbakken utvidelse - lys park	Bærum Skiklub	2 841	BM	6 000		805	2 141	500												
40 a)	Kirkerudbakken snøproduksjon - barnebakke	Bærum Skiklub	3 248	GR/BM	6 000		805	2 618													
41 a)	Kirkerudbakken snøproduksjon - park	Bærum Skiklub	2 889	BM	6 000		805	2 250													

NYANLEGG/REHABILITERING															
Pri						Søknad			ANLEGGSTART/ØKONOMI						
NI	Anlegg/tilrettelegging	Ansvarlig	Kostn. 1000 kr.	Plan status	DR	BK	SM	AN.	BK	SM	AN.	BK	SM	AN.	
42	Stabekkbanen rehab toppdekke	Stabæk IF	600	BM	50	100			500						
43	Stabekkbanen rehab lys (støper)	Stabæk IF	1 200	BM	100										
44 c)	Nadderud kunstgress 7'er (Bekkestubanen)	HIL/Stabæk hånd.	4 500	OK	80		1 150								
45 a)	Bærum idrettspark kunstbane kjøleanlegg	Kommune	21 472	OK	1 000		4 278								
46 a)	Einreåsen utskifting lysarmatur	Kommune	1 231	OK	100		707								
47 a)	Høvik skole flerbrukshall	Kommune	38 454	OK	1 200		4 600								
48 a)	Bærum idrettspark fotballhall	Kommune	92 707	OK	8 000		4 255								
49 a)	Bærum idrettspark fridretts hall	Kommune	182 551	OK	8 000		11 500								
50 a)	Bærum idrettspark flerbrukshall	Kommune	59 668	OK	8 000		11 500								
51	Tangenåsen O-kart rehab	Fossum IF	210	OK	2		80	80	50						
52	Haslumbanen driftsbygg	Haslum IL	765	BM	100		293	272	200						
53	Lommedalen kunstgress II inkl. grusbane	LIL	3 290	BM	250		1 243	1 047			1 000				
54	Haugerbanen kunstgress	BV/HI	5 800	BM	250		2 223	2 577			1 000				
55	Skulbanen kunstgress 7'er	IL Jutul	2 750	BM	80		1 055	1 195			500				
56	Lommedalen skole/Langebru Rehab skiløype	Kommune	250	OK	100	150			100						
57	Hundsund grendesenter styrkerom	Bærumssvøm.	1 230	BM	40		471	759							
58 c)	Fossum utskifting lysarmatur	Kommune	1 400	OK	40		805								
59 c)	Turveier utskifting lysarmatur	Kommune	600	OK	40		230								
60 c)	Blørnegård klubbhus	IL Jandar	18 000	OK	300		1 150	17 000							
61 c)	Heisethallen rehabilitering	Kommune		OK	1 500										
62 c)	Borøya div friluftstilak	Kommune	1 000	OK	25										
63 c)	Kalvøya rehab toaletter	Kommune	80	OK	25										
64 c)	Angerstveien turvei	Kommune	1 500	G	25										
65 c)	Kr. Krøllis vei/Borgerhaug turvei	Kommune	700	G	25										
66 c)	Storøyodden flytebrygge	Kommune	110	OK	5										
67 c)	Slamveien/Triustrudmarka turvei	Kommune	620	OK	25										
68 a)	Draelvann inntakvei/sitegruppe	Kommune	100	OK/BM	2										
69 b)	Nedre Gupu Gjelderigrinder + overmåling	Kommune	350	OK	15	100									
70 bc)	Lagasen turvei skifting kulturminner	Kommune	150	OK	2	100									
71 bc)	Broslyre parker i Bærum kommune	Kommune	100	OK	0	50									
72 a)	Strandparken fjerre luftspenn	Kommune	350		0										
73 c)	Garleus rehabilitering	Kommune	500		0		250								
74	Diverse anlegg					35			350			300		5 500	
75	Jordbru/kattås lysløype rehab	IL Jutul	3 000	M/BM					400	1 000	1 600				
76 bc)	Østervann turvei	Kommune	2 000	G/BM					350	1 000					
77	Rølsfjorden brygger	Lysakerfjorden B.	1 500	RP					500	500	500				
78 bc)	Kongelveien turvei skifting	Kommune	150	OK					100	50					
79	Rølsfjorden driftsbygg	Lysakerfjorden B.	6 500	RP					1 000	1 000	4 500				
80	Muren/Brunkollen rehab løype	Skiforeningen	200	M/BM					100		100				
81	Rølsfjorden klubbhus	Lysakerfjorden B.	3 500	RP					500	1 000	2 000				
82	Borøya naturkart	Kommune	100	OK					100						

NYANLEGG/REHABILITERING																	
Pri					Søknad				ANLEGGSTART/ØKONOMI								
NI	Anlegg/tilrettelegging	Ansvarlig	Kostn. 1000 kr.	Plan status	DR	BK	2015 SM	AN.	BK	2016 SM	AN.	BK	2017 SM	AN.	BK	2018 SM	AN.
83	Rolfsbukta Nord jollehavn	Bærum Seilfor.	2 500	RP					1 000	700	800						
84	Fleiskum/Godthaab tursti	Kommune	1 500						150	750							
85	Rolfsbukta Nord oppstillingsplass	Bærum Seilfor.	5 000	RP							3 500	1 500		0			
86	Fylst brygge rehab	Kommune	2 000	OK/BM					200	700							
87 bc)	Fossum kunstgressbane II	Kommune	9 400	RP					1 500	2 500	5 400						
88 c)	Haug skole undergang/turvei	Kommune	7 000	RP					1 000	1 000							
89	Fossum kunstgress rehab	Fossum IF	3 000	OK					800	1 000	1 200						
90	Kirkenudbakken garasje/driftbygg	Bærum Skiklub	2 100	BM						700	1 400						
91	Kirkenudbakken servicebygg	Bærum Skiklub	2 100	BM						700	1 400						
92	Sandvika Stadion kunstgress 5'er rehab	Bærum Sportsl.	650	OK					300		350						
93	Bærum Ishall rehab garderober	Bærum Ishall	400	BM						133	167	100					
94	Frem kunstgressbane	SP Frem 31	4 500	B						1 500	3 000						
95	Bærum Idrettspark rullekøype	Kommune	1 700	BM					1 000	700							
96	Rullekøyper diverse steder	Idrettslag	5 100									1 000	700		1 000	700	
97	Vestmarksetra garasje	Kommune	900	RP								600	300				
98 b)	Isleiva vestsiden tursti	Kommune	500									150	250				
99	Østernvann/Brunkollen rehab kart	Fossum IF	405	OK								100	135	170			
100 bc)	Vestmarka skosletteren tursti rehab	Kommune	600									200	300				
101	Solliljøga Nord rehab kart	IL Tving	240	OK								50	80	110			
102	Broslyre parker/grønne tilbud Sandvika	Kommune	100	OK								100					
103	Barktomta tennishall	Elksmarka TK	20 000	BM								2 000	4 000	14 000			
104 bc)	Rolfstangen rehab div anlegg	Kommune	1 000	RP								250					
105	Haslum kunstgress rehab	Haslum IL	4 800	OK								800	1 000	3 000			
106 bc)	Kalvøya naturkart	Kommune	170	OK								100					
107	Barktomta kunstgress 7'er	Fossum IF	3 000	BM								500	1 000	1 500			
108	Tjæregrashøgda rehab løype	Skiforeningen	300	M/BM								200		100			
109	Stabekkbanen kunstgress 7'er x 2	Stabæk IF	2 400	BM								500	800	1 100			
110	Kleivstua O-kart (søkes i Hole)	IL Tving	300	OK								50					
111 bc)	Vestmarka/Bærumsmarka natur og kultursti	Kommune	1 000												200	500	
112	Gjønneshallen rehab kunstgress	Haslum IL	3 500	OK											300	400	2 800
113 bc)	Bryn turvei	Kommune	1 500	G/M/R/BM											250	750	
114	Lommedalen kunstgress rehab	Lommedalens IL	3 000	OK											800	1 000	1 200
115 bc)	Lofthaugerudvei/Kolsås turvei	Kommune	1 000												250	500	
116	Rud kunstgress rehab	BVH	3 900	OK											800	1 000	2 100
117 bc)	Kolsås naturkart	Kommune	180	OK											100		
118	Skui kunstgress rehab	IL Jutul	3 000	OK											800	1 000	1 200
119	Naturkart diverse steder	Kommune	200	OK											200		
120	Kunstgress Hosle 7'er rehab	ØHIL	1 500	OK											500	400	600
121	Jarmyra kunstgress rehab	ØHIL	3 000	OK											800	1 000	1 200
SUM			824 560		84 407	11 235	93 787	63 072	11 500	14 933	25 917	11 500	8 565	19 980	11 500	7 250	9 100

NÆRMILJØANLEGG																		
Pri nr.	Anlegg/tiltrettellegging	Ansvarlig	Invest.		DR	Søknad			ANLEGGSTART/ØKONOMI									
			Kostn. 1000 kr.	Plan status		2015 SM	AN.	BK	2016 SM	AN.	BK	2017 I	AN.	BK	2018 SM	AN.		
1 a)	Bergesletta balløkke gress	Kommune	168	OK	10		84											
2 a)	Marie Plathe Ballbinge	Kommune	1 115	OK	10		300											
3 a)	Levre skole ballbinge	Kommune	1 035	OK	10		300											
4 a)	Bærum idrettspark aktivitetsanlegg	Kommune	462	OK	5		231											
5 a)	Bærum idrettspark sandvolleyball	Kommune	301	OK	5		150											
6 a)	Bærum idrettspark nærmiljøanlegg	Kommune	300		10	150	150											
7 a)	Grav skole kunstgress	Kommune	525	OK	10		262											
8 a)	Jarmyra basisaktiviteter	Kommune	465	OK	5		233											
9 a)	Hosle skole klatrevegg/balvegg	Kommune	500	OK	3		250											
10 a)	Lysaker skole klatrevegg/balvegg	Kommune	500	OK	3		250											
11 a)	Stabekk nye skole kunstgressflate	Kommune	660	OK	5		300											
12	Nordhaug nærmiljø lys skolekområde	ØHIL	80	BM	30	40	40											
13 bc)	Hegabruåten nærmiljøanlegg	Kommune	5 450	BM	50	50	300											
14 bc)	Stabekk park (Nyveien) - aktivitetsanlegg	Kommune	296	BM	50	50	148											
16 c)	Stabekk park (Nyveien) - tursli	Kommune	454	BM	50		200											
17 c)	Plathejordet nærmiljøanlegg	Kommune	850	BM	20		300											
18 c)	Jongskollen nærmiljøanlegg	Kommune	1 250	OK	20		300											
19 c)	Div nærmiljøanl. utskifting lysanmur	Kommune	200	OK	20		100											
20	Haslum skole utendørs basket	Kommune	150	OK	2	75	75											
21 bc)	Pelvikodden badeanlegg rehab	Kommune	1 000	BM	5	250												
22 c)	Elkeil skole nærmiljøanlegg	Kommune	500	BM	5		250											
23 bc)	Kolsåssparken aktivitetsanlegg rehab	Kommune	500	OK	20	100												
24 c)	Sløholmen gapahuk	Kommune	80	OK	5	40	40											
25	Sløholmen sandvolley	Kommune	100		5	50	50											
26 c)	Arnesenga nærmiljøanlegg	Kommune	250	OK	20													
27 c)	Blerkoddveien aktivitetsanlegg oppgradering	Kommune	200	OK	10													
28 c)	Steinerud aktivitetsanlegg oppgradering	Kommune	100	OK	10													
29 c)	Stabekk park - rehabilitering	Kommune	700	OK	50													
30 c)	Sandvika sentrum oppgrad aktivitetsanlegg	Kommune	750	OK	10													
31	Vertas ballbinge	Vertas barnehage	600		10		300	300										
32 bc)	Storøyspissen basisaktiviteter	Kommune	600	OK	5					100								
33 bc)	Kjørbotangen park aktivitetsanlegg rehab	Kommune	1 000	OK	20					200								
34 bc)	Helset nærmiljøanlegg rehab	Kommune	1 500	OK/BM	10					200								
35 bc)	Burudvann badeplass og sanitæranlegg	Kommune	1 500	OK/BM	10													
36	Fossum skileik snøproduksjon	Skiforeningen	800	OK/BM	50							250						
37 bc)	Skogveien aktivitetsanlegg oppgradering	Kommune	500	OK	20							250	300	230				
38	Diverse Nærmiljøanlegg	Kommune														250		
SUM			25 441		583	765	4 613	340	500	0	0	500	300	230	500	0	0	

LANGTIDSPLAN ANLEGG		Invest.	
UPRIORITERT	Ansvarlig	Kostn.	
Anlegg/tilrettelegging		1000 kr.	Merknad
Arena Bekkestua inne	Kommune		Avhengig av finansiering
Arena Bekkestua uteanlegg	Kommune		Avhengig av finansiering
BIP/Fossum - Friidrettsstadion	Kommune	20 000	Avhengig av områderegulering og finansiering
BIP/Sandvika svømmeanlegg	Kommune	500 000	Avhengig av områderegulering og finansiering
Bjørnegård kunstgress 7'er	IL Jardar		Krever grunneieravtale
Bjørnegård kunstgress II 11'er	IL Jardar		Krever grunneieravtale
Bjørnegård nærmiljøanlegg	IL Jardar		Krever grunneieravtale
Bjørnegård skole fleridrettshall	Kommune		Avhengig av områderegulering og finansiering
Bryn bmx bane	BOC		Samarbeid med Bryn skole
Bryn velodrom utendørs	BOC		Rundt grusbane
Bærum Ishall ny ishockeyrink	Bærum Ishall	1 800	Krav fra forbundet i 2018
Diverse mindre skateanlegg	Kommune		
Dyrefaret turvei - Hosleveien	Kommune		Undergang under Hosleveien
Diverse sykkelanlegg barn/cross	Kommune		
Eikeli grusbane rehab lysanlegg	ØHIL		
Evje skole fleridrettshall rehab	Kommune		
Fornebu delanlegg friidrett	Kommune		Avhengig av områderegulering og finansiering
Fornebu Div nærmiljøanlegg	Kommune		Avhengig av områderegulering og finansiering
Fornebu Fleridrettshall, 3 stk.	Kommune		Avhengig av områderegulering og finansiering
Fornebu grusbane	Kommune		Avhengig av områderegulering og finansiering
Fornebu kunstgressbaner, 3 stk.	Kommune		Avhengig av områderegulering og finansiering
Fornebu ro/kajakkanlegg	Kommune		Avhengig av resultat fra arealdelen i kommuneplanen
Fornebu Skateanlegg	Kommune		Avhengig av områderegulering og finansiering
Fornebu Softball/baseball	Kommune		Avhengig av områderegulering og finansiering
Fornebu turloype lys	Kommune		Avhengig av områderegulering og finansiering
Fornebu/Sandvika Skatehall - multianlegg	Kommune		Avhengig av områderegulering og finansiering
Fossum aktivitetsområde gress	Kommune	4 000	Avhengig av områderegulering og finansiering
Fossum driftsbygg - utvidelse port garasje	Kommune		
Fossum Fleridrettshall	Kommune	150 000	Avhengig av områderegulering og finansiering
Fossum nærmiljøanlegg	Kommune	10 000	Avhengig av områderegulering og finansiering
Fossum utfartsparkering	Kommune		Avhengig av områderegulering og finansiering
Gjønnes turvei	Kommune		
Gullhaug skole turvei	Bærum kommune		
Gullhaug snøproduksjon	BVH	10 800	Vannuttak fra Glitredammen - må ha godkjenning fra NVE
Hamang Fleridrettshall	Kommune	125 000	Avhengig av områderegulering og finansiering
Hamang kunstgressbane	Kommune	7 000	Avhengig av områderegulering og finansiering
Hamang nærmiljøanlegg	Kommune	10 000	Avhengig av områderegulering og finansiering
Haslumhallen rehab	Kommune		
Helsethallen rehab	Kommune		
Helsetjordet diverse idrettsanlegg	Kommune		
Hundsund gredesenter rehab gulv	Kommune		
Hundsund kunstgress 7'er	Snarøya SPK	3 000	Krever omregulering eller disp fra gammel reguleringsplan
Hundsund tennisbane	Snarøya Tennisklubb	3 300	Krever omregulering eller disp fra gammel reguleringsplan
Høvik Bandyhall	Høvik IF		Avhengig av kommuneplanens arealdel og finansiering
Høvik skole fleridrettshall	Kommune		

LANGTIDSPLAN ANLEGG		Invest.	
UPRIORITERT	Ansvarlig	Kostn.	
Anlegg/tilrettelegging		1000 kr.	Merknad
Isielva østsiden Årenga/Dælibekken turvei	Bærum kommune		
Jarmyra Fleridrettshall	Kommune		Avhengig av kommuneplanens arealdel og finansiering
Kalvøya turveier rehab	Kommune		
Kyststi kart og merking	Kommune		
Langrennstrasé Eineåsen-Lommedalen	Kommune		Krever avklaring grunneiere m.m.
Lathusåsen lysløyper utvidelse	Fossum IF		Krever grunneieravtale
Lesterudhallen rehab gulv	Kommune		
Lommedalen Fleridrettshall	Kommune		
Lommedalshallen rehab gulv	Kommune		
Lysakerelva fase III bro Fåpassasjen	Kommune		
Lysanlegg Frembanen - rehabilitering	Bærum kommune	1 200	Behov vurderes nærmere
Løkeberg kunstgressbaner	HAIL mfl		Avhengig av kommuneplanens arealdel og finansiering
Løvenskioldbanen 50m	N.Skytter Forbund	8 000	Regulering pågår
Løvenskioldbanen Pistolbane	N.Skytter Forbund	10 000	Regulering pågår
Løvenskioldbanen Lerduebane	N.Skytter Forbund	15 000	Regulering pågår
Løvenskioldbanen Viltmål	N.Skytter Forbund	5 000	Regulering pågår
Løvenskioldbanen 300m	N.Skytter Forbund	3 000	Regulering pågår
Løvenskioldbanen 200m	N.Skytter Forbund	15 000	Regulering pågår
Løvenskioldbanen 50m innendørs	N.Skytter Forbund	40 000	Regulering pågår
Mindehallen Marie P. - rehab	Kommune		Avhengig av finansiering
Nadderud stadion rehab	Kommune		
Nadderudhallen rehab	Kommune		
Nordhaug lysløype/skileik (NM anl.)	ØHIL		Krever grunneieravtale
Oksenøya kyststi	Kommune		
Ringstabekk skole fleridrettshall rehab	Kommune		
Risenga kunstgressbane	Haslum IL	4 300	Ombygning av banen
Rolfbukta Nord Klubbhus	Bærum Seilforening		Avhengig av områderegulering og finansiering
Rolfbukta Nord driftsbygg/lager	Bærum Seilforening		Avhengig av områderegulering og finansiering
Rud Motorsenter utvidelse	Bærum kommune		Avhengig av finansiering, arealer
Rykkinnhall nytt anlegg	Kommune		Avhengig av kommuneplanens arealdel og finansiering
Rykkinnhallen rehab	Kommune		
Sandvika Stadion rehab lysanlegg	Bærums Sportsklubb	6 000	Lisenskrav?
Sjøholmen fresbeegolf	Kommune		
Sjøholmen idrettsbygg/garasje	Kommune		
Sjøholmen maritime senter	Kommune		Utvikling av maritimt aktivitetssenter, Ung.fritid
Skui fleridrettshall	Kommune		Avhengig av områderegulering og finansiering
Stabekk skole Fleridrettshall + turnhall	Kommune		Inkludert en turnhall
Stabekkbanen allidrett	Stabæk IF	2 000	Bedre tilrettelegging for sommeraktivitet
Stabekkbanen klubbhus	Stabæk IF	12 500	Bygge nytt m/tribuner
Steinshøgda O-kart	Fossum IF		Kart fra 2009/2013
Storøya grendesenter rehab gulv	Kommune		
Sverrestien nærmiljøanlegg	Kommune		
Vassdragsatlas	Kommune		
Veritasjordet kunstgressbane	Høvik IF		Avhengig av kommuneplanens arealdel og finansiering
Vestre Bærum Tennishall utvid. og klubbhus	Vestre Bærum TK	18 400	Utvidelse hall (2 baner og klubbhus)
Vøyenenga/løxa turvei rehab	Kommune		
Wøien Diverse idrettsanlegg	Kommune		Avhengig av kommuneplanens arealdel og finansiering
Øvre Toppenhaug kunstgress	Helset IF		Krever disp. pga naturresrvat
		985 300	

Bærum kommune
Natur og idrett
Kommunegården
Arnold Haukelands plass 10
1304 Sandvika
Telefon: 67 50 40 50
www.baerum.kommune.no

Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2015 – 2018

GRUNNLAGSDOKUMENT

Innhold

1	INNLEDNING	4
1.1	TEMAPLANENS FORMÅL	4
1.2	PLANPROSESSEN	5
2	OVERORDNEDE FØRINGER	6
2.1	STATEN	6
2.1.1	Lovverk	6
2.2	AKERSHUS FYLKESKOMMUNE	7
2.3	KOMMUNEN	7
3	EVALUERING TEMAPLAN 2011-2014	8
3.1	EVALUERING MÅL TEMAPLAN 2011-2014	8
3.2	HANDLINGSPLAN FOR ANLEGG OG OMRÅDER 2011-2014 (ANLEGGSPPLAN)	9
3.3	ANLEGGSTATUS PR 2014	9
3.4	KOMMUNALE MIDLER	11
3.5	SPILLEMIDLER	12
4	STATUS FOR FYSISK AKTIVITET, IDRETT OG FRILUFTSLIV	13
4.1	FYSISK AKTIVITET OG FOLKEHELSE	13
4.1.1	Sosial ulikhet, helsetilstand og fysisk aktivitet	14
4.1.2	Tilgang til blågrønne områder og muligheter for hverdagsaktivitet	16
4.1.3	Selvorganisert aktivitet - nye trender.....	16
4.2	IDRETT	18
4.2.1	Idrettslagenes betydning	19
4.2.2	Idretten, bygging og drift av anlegg	19
4.2.3	Samarbeid kommunen og idretten	20
4.2.4	Idrettens økonomiske rammebetingelser	21
4.3	FRILUFTSLIV	22
4.3.1	Marka	22
4.3.2	Kulturlandskapet	22
4.3.3	Byggesonen	23
4.3.4	Øyene/sjøen	23
	Medlemmer i friluftsansisasjonene	24
4.3.5	Prioriterte område	25
4.3.6	Rekreasjonsverdi	27
5	KARTLEGGING AV AKTIVITET OG ANALYSE AV BEHOV	28
5.1	BEFOLKNINGSUNDERSØKELSE 2013	28
5.2	BRUKERUNDERSØKELSE 2013	31
	VEDLEGG 1- BEGREPSAVKLARINGER	32
	VEDLEGG 2 - MEDLEMSTALL IDRETTSLAGENE PR 31/12-13	35
	VEDLEGG 3 - OVERSIKT IDRETTSGRENER PR 31/12-13	39
	VEDLEGG 4 - BEFOLKNINGSUNDERSØKELSEN 2013	40
	VEDLEGG 5 - SPØRSMÅL BRUKERUNDERSØKELSEN 2013	41
	VEDLEGG 6 - SVAR BRUKERUNDERSØKELSEN 2013	42

1 INNLEDNING

Temaplanen er delt i to; et strategidokument og et grunnlagsdokument. Strategidokumentet inneholder utfordringer, visjon, mål, Anleggsplan, langtidsplan anlegg og Aktivitetsplan. Grunnlagsdokumentet gir bakgrunn og utdyper faktaopplysninger og skal danne grunnlag for valg i strategidokumentet. Anleggs- og aktivitetsplanene danner grunnlaget for å kunne søke om statlige spillemidler og kan rulleres årlig med revisjon minimum en gang i løpet av den 4-årige valgperioden.

En aktiv befolkning med muligheter for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er av grunnleggende betydning for et godt lokalsamfunn. Bærum er en kommune i vekst. Det gir kommunen utfordringer knyttet til arealbehov, og til prioritering mellom blågrønne områder, sosial infrastruktur, boligbygging, næring, transport, frivillighet og folkehelse.

Kommunen har en viktig rolle som tilrettelegger for organisasjoner og enkeltpersoner som ønsker å drive med fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Alle som ønsker det, uavhengig av forutsetninger, skal ha mulighet til en aktivitet som er tilpasset deres behov og ønsker. I tillegg ønsker kommunen å sette inn ulike tiltak for at flere skal være fysisk aktive. Kommunens engasjement skal rettes spesielt mot tenåringer og innbyggere over 70 år (Kommuneplanens Samfunnsdel 2013-2030). Fysisk aktive gir gevinster fysisk, sosialt og mentalt.

Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2015-2018 avløser gjeldende Temaplan for perioden 2011-2014. Visjonen fra gjeldende temaplan "**100.000 i bevegelse**" videreføres. I den nye temaplanen er det lagt særlig vekt på:

- Blågrønne områders kvaliteter, og betydningen av disse som aktivitets- og opplevelsesområder.
- Verdien anlegg og områder for fysisk aktivitet, idrett, og friluftsliv har i et helsefremmende perspektiv, og betydningen av å sikre/regulere områder for dette.
- Synliggjøre utfordringer og veivalg.

1.1 Temaplanens formål

Temaplanen er et verktøy for kommunenes arbeid med fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i perioden 2015-2018, både politisk og administrativt.

Temaplanen skal:

- Sørge for at utbygging av anlegg og tilrettelegging av områder for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv gjennomføres i tråd med målsettinger og planer.
- Synliggjøre behovet for arealer til fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv, og samordne behovene.
- Avklare kommunens, idretts- og friluftslivsorganisasjoners oppgaver, ansvar og økonomiske forpliktelser ved utbygging og drift av anlegg og områder.
- Sette klare mål for kommunenes arbeid innenfor fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.
- Peke på nye trender og utfordringer innenfor området.

Temaplanen er en tematisk plan uten juridisk bindende virkning når det gjelder disponering av arealer. De arealvurderinger som gjøres i planen må tas inn i kommuneplanenes arealdel for å få rettsvirkning. Kommunal finansiering av anlegg og tiltak i Aktivitetsplanen vedtas i Handlingsprogrammet hvert år.

1.2 Planprosessen

Sektorutvalg for frivillighet, idrett, kultur og kirke (FRIKK) vedtok igangsetting av planarbeidet med ny temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 14.5.2013.

Kunngjøring ble gjort ved annonsering i Asker og Bærum Budstikke og Bæringen med invitasjon til deltagelse. Idrettslag, friluftslivsorganisasjoner og velforeninger er spesielt invitert til å delta, både i utforming av planen og med innspill til anleggs- og aktivitetsplanene. Idrettslagenes innspill er koordinert og prioritert av Bærum idrettsråd (BIR). Bærum Natur- og Friluftsråd (BNF) har hatt den samme rollen i forhold til innspill på friluftslivsanlegg.

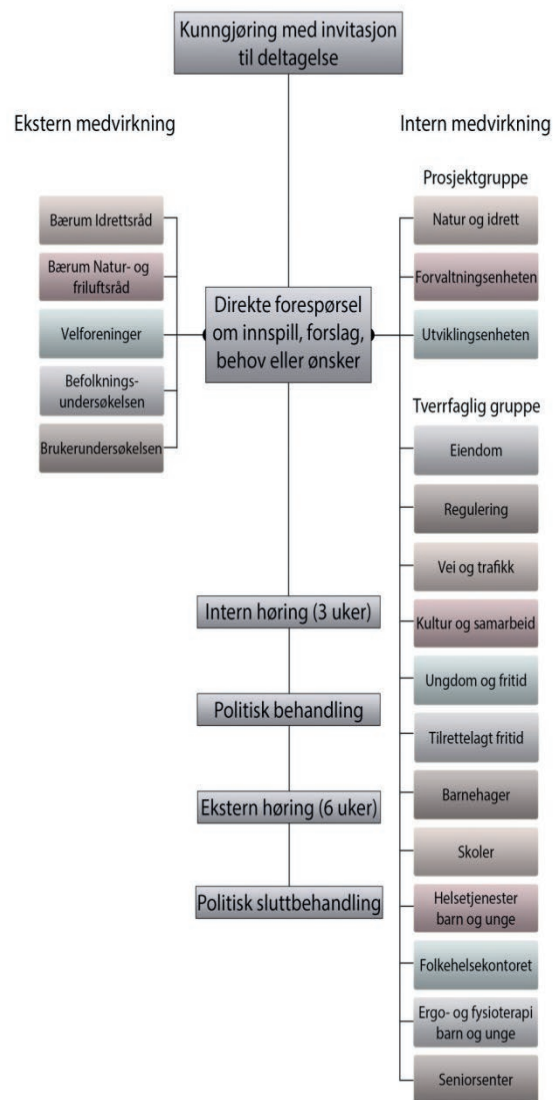
En arbeidsgruppe har hatt ansvaret for prosessen og utviklingen av planen, med nyttige innspill fra en tverrsektoriell gruppe nedsatt fra tjenesteledere som har fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv som arbeidsfelt.

Planen har vært på høring internt i kommunen, Bærum idrettsråd og Bærum Natur og Friluftsråd før den ble lagt ut på offentlig høring av FRIKK-utvalget den 10/6-14 med frist 1/9-14.

Å sette temaplanens visjon, mål og handlingsplaner ut i live krever at mange kommunale tjenestesteder og frivillige organisasjoner jobber sammen. Samarbeid på tvers av sektorer er satt i

fokus internt i planarbeidet, og det er en ambisjon at dette vil få betydning for oppfølging av planen.

Brukermedvirkning i planprosessen

2 OVERORDNEDE FØRINGER

Temaplanen bygger på Kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi 2013 – 2030, Frivillighetsmelding 2012, samt plankrav fra Kulturdepartementet som grunnlag for å søke spillemidler.

Staten, fylkeskommunen og kommunale planer og vedtak, samt FNs konvensjon om barns rettigheter, gir føringer for temaplanen. I det følgende blir det gitt en nærmere beskrivelse av de viktigste føringene for planen.

2.1 Staten

Nedenfor følger en kort oversikt over de viktigste føringer de senere år, som har betydning for temaplanen.

- Meld. St. nr.26 (2011- 2012) Den norske idrettsmodellen – Om statens forhold til idrett og fysisk aktivitet (Idrettsmeldingen).
- Nasjonal handlingsplan for statlig sikring og tilrettelegging av friluftslivsområder. (2013)
- Nasjonal sykkelstrategi, en del av Nasjonal transportplan 2014-2023, skal gjøre det tryggere og mer attraktivt å sykle.
- Nasjonal gåstrategi, en del av Nasjonal transportplan 2012, strategi for å fremme gåing som transportform og hverdagsaktivitet.
- St.meld. nr. 34 (2012-2013) Folkehelsemeldingen – God helse – felles ansvar.

For nærmere informasjon klikk deg inn på: www.odin.no

2.1.1 Lovverk

Oversikt over det viktigste lovverket som har betydning for temaplanen.

- **Lov om pengespill 2014**
§ 10: "Overskuddet fra spillvirksomheten i selskapet og datterselskap fordeles med 56 % til idrettsformål, 26 % til kulturformål og 18 % til samfunnsnyttige eller humanitære organisasjoner som ikke er tilknyttet Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité. Midlene til idrettsformål og samfunnsnyttige eller humanitære organisasjoner som ikke er tilknyttet Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, fordeles av Kongen"
- **Lov om friluftslivet (Friluftsloven) 1957 – justert 2013**
"Formålet med loven er å verne friluftslivets naturgrunnlag og sikre allmennhetens rett til ferdsel, opphold m.v. i naturen, slik at muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet bevares og fremmes."
- **Lov om folkehelsearbeid (Folkehelseloven) 2011**
"Formålet med loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller.."
- **Lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (Markaloven) 2009**
"Formålet med loven er å fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett."
- **Lov om forvaltning av naturen mangfold (Naturmangfoldloven) 2009**
"Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur. "
- **Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven) 2008**

”Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner. Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser.”

Byggesaksbehandling etter loven skal sikre at tiltak blir i samsvar med lov, forskrift og planvedtak. Planlegging av vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.

Prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det samme gjelder hensynet til barn og unges/tenåringers oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene.

- **Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag 1977**

”Formålet med denne loven er ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen.”

- **Lov om Kulturminner (Kulturminneloven) 1978**

”Kulturminner og kulturmiljøer med deres egenart og variasjon skal vernes både som del av vår kulturarv og identitet og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning.”

2.2 Akershus Fylkeskommune

Akershus fylkeskommune utarbeider regionale planer, temaplaner, sektorplaner og strategidokumenter for ulike områder. Nedenfor er en kort oversikt over de viktigste planene som har betydning for denne temaplanen.

- Folkehelsestrategi 2011-2014.

- Samferdselsplan for Akershus 2011-2014.
- Sektorplan om anlegg for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2010-2013 (utvidet til også å gjelde 2014). Arbeidet med ny sektorplan er igangsatt.
- Styringsdokument for friluftsliv i Akershus 2011.

Sektorplan om anlegg for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i Akershus 2010-2013 legger vekt på anlegg og områder for friluftsliv og egenorganisert fysisk aktivitet. De fleste undersøkelser om fysisk aktivitet bekrefter at den største andelen av de som er i fysisk aktivitet benytter seg av friluftslivsanlegg, og dette er noe Akershus fylkeskommune ønsker å legge til rett for i planperioden.

2.3 Kommunen

De viktigste kommunale føringene som har betydning for temaplanen;

- **Kommuneplanen 2013-2030**
Samfunnsdelen med arealstrategi har i del 1 som hovedtema;
 - Barn og unges oppvekstvilkår
 - Folkehelse og levekår; «legge til rette for fysisk aktivitet for alle, og særlig stimulere til fysisk aktivitet hos tenåringer og innbyggere over 70 år.»
 - Utviklingskommunen.

Del 2 Arealstrategi -
Utbygningsmønster

- **Skolebehovsplan 2013-2022** er kommunens fremtidige planer for skoleutbygging, både nybygg og rehabilitering av eksisterende skoler.
- **Sykelstrategi for Bærum (2011)** er kommunens satsning for tilrettelegging for sykkel. Skal gi Bærum et helhetlig, effektivt og sikkert tilbud for syklister for å oppnå en økning i andelen sykkelreiser. Vil gi både helse- og miljømessige gevinster.
- **Gåstrategi for Bærum** er et planarbeid som vil bli igangsatt høsten 2014. Dette

skal være en plan for kommunens satsning på tilrettelegging for gående. (Planen skal inkludere bruk av rulleski/rullebrett etc. da dette er definert som gående).

- **Kommunedelplan 2 for Fornebu (1999)** har lagt og legger føringer for utvikling av området.
- **Flerbruksplan for Bærum kommunes skoger** (KS 2005). Bærum kommune som grunneier i marka legger premisser for forvaltning og drift av egen skog, som tilgodeser biologisk mangfold, kulturminner, idrett og friluftsliv, helse og undervisning, jakt-, fiske- og beiteressurser.
- **Fiskeforvaltningsplan for Bærum kommune** (KS 2004) gir en samlet oversikt over kommunens fiskeressurser knyttet til ferskvann. Planen inneholder også kommunens målsettinger og strategier knyttet til fiskekultiverings- og tilretteleggingstiltak, samt sikring av vassdragsnatur.
- **Landbruksplan for Bærum** (KS 1999) gir en samlet oversikt over kommunens ressurser knyttet til jord og skog. Planen omhandler rammebetingelser, mål og utfordringer for produksjon, miljø, friluftsliv, kulturminner, idrett og skole.
- **Kommunedelplan for Sandvika (vedtatt 17/6-2009)** legger føringer for utvikling av Sandvika.
- **Områdereguleringer:** I alle berørte områdereguleringer blir det gitt innspill vedrørende anlegg for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv for både selvorganisert og organisert aktivitet.

3 EVALUERING TEMAPLAN 2011-2014

Kommunens visjon har vært **100 000 I BEVEGELSE** og ambisjonen har vært en mer aktiv hverdag for hele befolkningen.

Som grunnlag for en ny temaplan er det av stor betydning å evaluere den tidligere planen.

3.1 Evaluering mål Temaplan 2011-2014

Delmål 1: Arealplanlegging.

Arealer til fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv skal sikres i arealplanlegging og forvaltning.

Dette målet er ikke nådd. Bærum er en kommune under sterkt arealpress. Det er en utfordring å sikre nok arealer til utøvelse av fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Ofte knytter det seg ulike interesser til de blågrønne områdene. Rekreasjon- og friluftsinnteressene er sammensatte og lite målbare. Opplevelseskvalitetene bør defineres og verdisettes i et samlet kart for rekreasjon.

- Det er i forbindelse med kommuneplanarbeidet gitt innspill til sikring av arealer til fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.
- Det er gitt innspill til de store områdereguleringer på Fossum, Hamang/Industriveien, Fornebu, Rolfsbukta Nord og Rolfstangen.

Det er viktig at ulike avdelinger i kommunen inkluderes tidlig i planarbeidet for å sikre områder for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Samhandling – samlokalisering – sambruk (SSS-modellen som ble brukt på Fornebu) må følges for å oppnå brukermedvirkning, arealeffektivitet, kostnadsbesparing og gode løsninger.

- Det er nedsatt egen gruppe som vurderer alle plan- og byggesaker som angår fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Gjennomføring av friluftstiltaktiltak strander ofte på mangel på avtaler om bruk/innløsning/regulering.

Delmål 2: Anlegg og områder.

Bærums innbyggere skal ha tilstrekkelig med anlegg og områder for å møte behovet for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.

Anleggsplanen 2011-2014 er gjennomført med unntak av 15 anlegg. Det er fortsatt underdekning på anlegg og arealer til fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Det er spesielt de store anleggene, fleridrettshaller, fotballbaner og svømme- og badeanlegg, hvor anleggsdekningen er lav sammenlignet med resten av landet og sammenlignede kommuner.

- Anleggsplanen har vært rullert hvert år, og er et godt instrument for anleggsutviklingen.
- Det er inngått flere nye driftsavtaler med idrettslag.
- Planleggere/landskapsarkitekter samarbeider tett med driftspersonell for å sikre gode løsninger som fungerer godt driftsmessig.
- Det er et godt samarbeid med frivillige organisasjoner, spesielt idretten i anleggsutvikling.

Delmål 3: Aktivitet.

Det skal stimuleres til fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv til glede for Bærums innbyggere.

- Hovedtyngden av aktiviteter i Handlingsplanen for aktivitet (aktivitetsplanen) er gjennomført.
- Sosiale medier benyttes til informasjon om tilbud (is, løyper, fordeling av treningstider diverse anlegg.)
- Det er lagt til rette for mer selvorganisert aktivitet, spesielt rettet

mot ungdom/tenåringer. Bærum idrettspark (BIP) er åpen for alle på fredager.

- Kommunen har lagt til rette for "åpen hall prosjekter" i flere anlegg i idrettslagenes regi.
- Kriterier for fordeling av treningstid i fleridrettshaller er justert for å være tydeligere på målgruppen.
- Tilskudd til idrettslag er spisset for å prioritere aktive utøvere.

3.2 Handlingsplan for anlegg og områder 2011-2014 (Anleggsplan)

118 nyanlegg, rehabiliteringer og nærmiljøanlegg sto oppført i anleggsplanen 2011-2014. Ved årlige rullinger er det lagt inn 74 anlegg i tillegg. Totalt er det 192 anlegg som har vært i anleggsplanen i perioden.

Det er 15 anlegg som ikke er gjennomført som planlagt. Noen anlegg er utsatt i påvente av reguleringsplan. Resterende er forsinket eller tatt i forbindelse med rullinger:

- Vestmarksetra snøproduksjon
- Sandvikselva/Kjøbotangen turvei
- Kjøbotangen park
- Årenga/Berghoveien turvei
- Gommerud idrettspark garasje
- Informasjonstavler 7 våtmarksområder
- Maarveien/Bærumsveien turvei
- Rykkinn/Isi turvei
- Bispeveien/Wil. Wilhelmsensvei turvei
- Gullhaug skole turvei
- Oksenøya kyststi
- Eiksmarka tennishall
- Bærum idrettspark bade-svømmeanlegg
- Hoslehallen rehab
- Combihallen rehab

3.3 Anleggsstatus pr 2014

Oversikt over anleggstyper og antall i kommunen pr 2014.

Type anlegg	Antall
Alpint - bakker	3
Alpint - barnebakker	3
Alpint - freestyle	1
Alpint - snowboardanlegg	3
Hopp - hoppbakke	8
Langrenn - lysløyper	5
Langrenn - skileik	6
Langrenn - Skiløyper	42
Skiskyting - anlegg	2
Kampidrett - anlegg liten	2
Kampidrett - hall	2
Klatreanlegg inne	1
Styrkerom	8
Flerbrukshall, basketball	1
Flerbrukshall, liten	4
Flerbrukshall, normal	11
Flerbrukshall, volley	1
Friddrett - friddrettshall	1
Squash - squashhall	2
Fotball - fotballhall 40*60	2
Gymnastikksaler	34
Gymnastikksaler	6
Svømmeanlegg 25m	3
Svømmeanlegg annet	5
Idrettshus - klubbhus	38
Idrettshus - Garderobe	7
Idrettshus - Lager/garasje	19
Idrettshus - Servicebygg	7
Idrettshus - Sosiale rom	5
Dagsturhytter	9
Delsum	241

Type anlegg	Antall
Golf 18 hulls bane	3
Golf 9 hulls bane	3
Golf korthullsbane	4
Friddrett - stadionanlegg	1
Friddrett - delanlegg	4
Sandvolleyballbaner	28
Fotball - Balløkker	64
Allaktivitet - Ballbaner	25
Ballbinger	10
Fotball - Gress 11'er	7
Fotball - Gress 7'er	12
Fotball - Grus 11'er	11
Fotball - Grus 7'er	11
Fotball - Kunstgress 11'er	17
Fotball - Kunstgress 7'er	2
Fotball - Kunstgress små	5
Bandy - kunstis	4
Bandy - naturis	3
Curling - curlinghall, liten	1
Curling - curlinghall, stor	1
Ishockey - ishall	2
Tennis - tennisanlegg ute	9
Tennis - tennishall	3
Tennis - tennishall/boble	2
Riding - galoppbaner	1
Riding - ridebaner	2
Riding - ridehall	2
Riding - ridestier	7
Delsum	244

Type anlegg	Antall
Skyting - Bueskytteranlegg	2
Skyting - Lerdueanlegg	2
Skyting - Pistolbane	2
Skyting - Skyteanlegg inne	5
Skyting - Skyteanlegg ute	4
Skyting - Skeetanlegg	4
Skyting - Viltmålsanlegg	2
Skateboardanlegg	5
Bowlinganlegg	1
Turveier	40
Trail-anlegg	1
Orienteringskart - Nærmiljø	43
Orienteringskart - normal	46
Badeplasser	21
Seilsportanlegg	3
Kajakkanlegg/ roanlegg	2
Vannskianlegg	1
Delsum	184

Type anlegg	Antall
Delsum	241
Delsum	244
Delsum	184
TOTALT	669

Naturisbaner - Kommunen har 35 naturisbaner som islegges hver vinter.

Skiløyper - Lysløyper (5) og løyper i marka utgjør ca 150 km med preparerte skiløyper.

Turveier/turstier – Turveier/turstier i byggesonen utgjør ca 134 km.

Gang/sykkelvei – Gang/sykkelvei i byggesonen utgjør ca 145 km.

3.4 Kommunale midler

Anleggsplanen har vært rullert hvert år. Det er i planperioden 2011–2014 blitt bevilget 581 millioner til bygging og rehabilitering av anlegg. Nedenfor er en oversikt over fordelingen av disse.

Investeringer 2011-2014 Bærum Kommune Idretts-, friluftsliv- og nærmiljøanlegg - bevilgede midler

Budsjett diverse prosjekter	Type anl.	BK bevilget	TOTALT	AR
Handlingsplan for anlegg idrett	Idrett	8 500 000		2 0 1 1
Handlingsplan for anlegg friluftsliv	Friluftsliv	1 000 000		
Handlingsplan for anlegg nærmiljøanlegg	Nærmiljøanlegg	500 000		
Bærum idrettspark	Idrett	88 000 000		
Jar ishall	Idrett	6 500 000		
Nadderudhallen gard/billettsystem	Folkehelse	2 700 000		
Nadderudhallen badesklie	Folkehelse	1 000 000		
Nedre Gupu	Friluftsliv/folkehelse	2 700 000		
Prosjekt turvei	Friluftsliv/folkehelse	5 000 000	107 400 000	
Handlingsplan for anlegg idrett	Idrett	8 500 000		2 0 1 2
Handlingsplan for anlegg friluftsliv	Friluftsliv	1 000 000		
Handlingsplan for anlegg nærmiljøanlegg	Nærmiljøanlegg	500 000		
Bærum idrettspark	Idrett	213 675 000		
Nadderudhallen vannsklie	Folkehelse	2 000 000		
Nadderud stadion lysanlegg	Idrett	2 200 000		
Nadderud stadion rehab	Idrett	10 000 000		
Sandvika stadion rehab	Idrett	8 000 000		
Utskiftning lysarmaturer utendørsanlegg	Friluftsliv/folkehelse	2 700 000		
Prosjekt turvei	Friluftsliv/folkehelse	4 000 000	252 575 000	
Handlingsplan for anlegg idrett	Idrett	8 500 000		2 0 1 3
Handlingsplan for anlegg friluftsliv	Friluftsliv	1 000 000		
Handlingsplan for anlegg nærmiljøanlegg	Nærmiljøanlegg	500 000		
Bærum idrettspark	Idrett	92 742 000		
Nadderud Arena	Idrett	30 000 000		
Utskiftning lysarmaturer utendørsanlegg	Friluftsliv/folkehelse	700 000		
Alternative energikilder	Idrett	2 000 000		
Prosjekt turvei	Friluftsliv/folkehelse	4 000 000	139 442 000	
Handlingsplan for anlegg idrett	Idrett	8 500 000		2 0 1 4
Handlingsplan for anlegg friluftsliv	Friluftsliv	1 000 000		
Handlingsplan for anlegg nærmiljøanlegg	Nærmiljøanlegg	500 000		
Bærum idrettspark	Idrett	15 400 000		
Nadderudhallen vannsklie	Folkehelse	3 860 000		
Nadderud Arena	Idrett	45 000 000		
Utskiftning lysarmaturer utendørsanlegg	Friluftsliv/folkehelse	1 500 000		
Alternative energikilder	Idrett	2 000 000		
Prosjekt turvei	Friluftsliv/folkehelse	4 000 000	81 760 000	
TOTALT PERIODEN 2011-2014			581 177 000	
SNITT PERIODEN 2011-2014			145 294 250	

3.5 Spillemidler

Tabellen viser en oversikt over hva som er bevilget og gitt tilsagn om spillemidler, fordelt på de ulike anleggskategoriene i perioden 2011-2014, i tallen er det også tatt med inndratte-/og rentemidler.

Hva	2011	2012	2013	2014	TOTALT
Ordinære anlegg - idrett	11 098 000	15 880 000	15 443 000	15 659 000	58 080 000
Ordinære anlegg - friluftsliv	110 000	724 000	900 000	2 159 000	3 893 000
Nærmiljøanelgg	1 000 000	1 044 000	1 556 000	814 000	4 414 000
Totalt spillemidler BK	12 208 000	17 648 000	17 899 000	18 632 000	66 387 000

Ekstraordinære spillemidler			5 000 000	4 000 000	9 000 000
------------------------------------	--	--	------------------	------------------	------------------

Tabellen viser hvor mye Akershus Fylkeskommune er tildelt av spillemidler til fordeling i kommunene og Bærum sin andel av dette i perioden 2011-2014.

Hva	2011	2012	2013	2014
Ordinære midler	52 292 000	57 838 000	61 806 000	72 667 000
Nærmiljøanelgg	2 494 000	3 567 000	4 518 000	5 271 000
Rente- og inndratte midler	3 806 000	4 413 000	15 103 000	3 518 000
Total spillemidler i Akershus	58 592 000	65 818 000	81 427 000	81 456 000
Bk tilsagn spillemidler	12 208 000	17 648 000	17 899 000	18 632 000
BK % av total	20,8	26,8	22,0	22,9

Ekstraordinære spillemidler			5 000 000	4 000 000
------------------------------------	--	--	------------------	------------------

Disse er holdt utenfor % andelen ovenfor

4 STATUS FOR FYSISK AKTIVITET, IDRETT OG FRILUFTSLIV

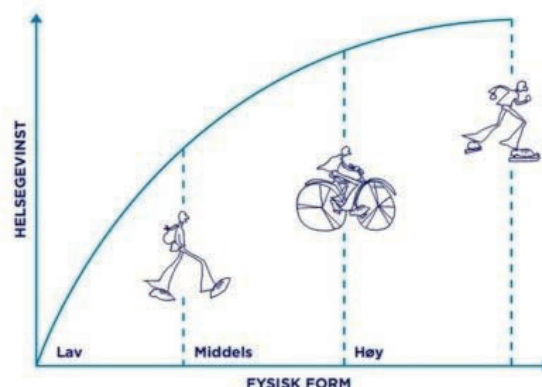
4.1 Fysisk aktivitet og folkehelse

Fysisk inaktivitet er en av framtidens store helseutfordringer, både blant yngre og eldre. Fysisk aktivitet fremmer helse, gir overskudd og er et viktig og veldokumentert virkemiddel i forebygging av over 30 ulike diagnoser og tilstander. Regelmessig fysisk aktivitet beskytter blant annet mot livsstilssykdommene hjerte- og karsykdom, høy blodtrykk, diabetes type 2, overvekt, fedme, tykktarm- og brystkreft. Det foreligger overbevisende dokumentasjon om helsegevinster ved regelmessig fysisk aktivitet i alle aldersgrupper. Beregninger viser at fysisk aktive (etter nasjonale anbefalinger) vinner i gjennomsnitt åtte leveår med god helse (kvalitetsjusterte leveår) i et livsløpsperspektiv, noe som innefatter både økt levetid og økt livskvalitet, sammenliknet med personer som er inaktive. Det er også dokumentert at fysisk inaktivitet opptre som en selvstendig risikofaktor for dødelighet, sykелighet og redusert funksjonsevne. Ytterligere økt fysisk aktivitet kan gi opp mot 16 kvalitetsjusterte leveår¹. Økt mengde fysisk aktivitet bidrar på den andre siden til bedre helse og livskvalitet for alle aldersgrupper i alle faser av livet².

Anbefalinger for fysisk aktivitet

Barn og unge bør være fysisk aktive i minimum 60 minutter hver dag. Aktiviteten bør være av moderat eller høy intensitet. Minst tre ganger i uken bør aktiviteter med høy intensitet som gir økt muskelstyrke og styrkeskjelettet, inkluderes. Fysisk aktivitet utover 60

minutter gir ytterligere helsegevinster. Voksne bør være fysisk aktive i minimum 150 minutter med moderat intensitet per uke eller minimum 75 minutter med høy intensitet per uke. Optimale helseeffekter oppnås sannsynligvis ved en kombinasjon av minst 75 minutter fysisk aktivitet med høy intensitet per uke og inntil 30 minutter daglig moderat fysisk aktivitet. Styrketrening er spesielt nyttig for å vedlikeholde muskelstyrke. Styrkeøvelser bør optimalt sett kombineres med kondisjons-, balanse- og bevegelighetstrening. Aktiviteten kan deles opp i bolker på minst 10 minutters varighet. Økt dose gir ytterligere gevinst. Øvelser som gir økt muskelstyrke til store muskelgrupper bør utføres to eller flere ganger i uken. For eldre gjelder de samme anbefalingene som for voksne, men eldre med nedsatt mobilitet bør gjøre balanseøvelser og styrketrening tre eller flere ganger i uken for å styrke balansen og forhindre fall.

Aktivitetsnivå

En stor nasjonal kartleggingsundersøkelse av aktivitetsnivå blant voksne og eldre i Norge viser at kun 20 % av befolkningen oppnår de nasjonale anbefalingene om 30 minutter moderat aktivitet hver dag³. Aktivitetsnivå holder seg stabilt i aldersgruppen 20-69 år, men synker

¹ Vunne kvalitetsjusterte leveår (QALYs) ved fysisk aktivitet. IS-1794 Helsedirektoratet, 2010.

² Anbefalinger om kosthold, ernæring og fysisk aktivitet IS-2170 Helsedirektoratet, 2014.

³ Rapport IS-1754: Fysisk aktivitet blant voksne og eldre i Norge. Resultater fra en kartlegging i 2008 og 2009.

deretter. I aldersgruppen over 70 år oppfyller 11 prosent av kvinnene og 17 prosent av mennene anbefalingene. Av de fysisk inaktive er det en høy andel (76 %) som ønsker å komme i gang med regelmessig fysisk aktivitet. Det er også dokumentert at både menn og kvinner med innvandrerbakgrunn er mindre fysisk aktive sammenliknet med etnisk norske⁴. En tilsvarende kartleggingsstudie gjort på barn og unge i Norge viser at aktivitetsnivået synker med økende alder, og at det i alle aldersgrupper er flere gutter enn jenter som tilfredsstiller anbefalingene. Blant 6-åringene oppfyller 90 % anbefalingene, mens kun 50 % av 15-åringene oppfyller anbefalingene. Dette kan forklares med at 15-åringene bruker mye tid til stillesittende aktivitet og at det forekommer et frafall fra den organiserte barneidretten. Undersøkelsen viser også at de mest aktive har et aktivitetsnivå som er 3-4 ganger høyere enn de mest inaktive. Barna og ungdommene er mer aktive i ukedagene enn i helgene. Aktivitetstoppen i hverdagene er relatert til skole og skolefritidsordningen, samt organiserte aktiviteter på ettermiddag/ kveldstid. Mestringsopplevelse og glede av aktiviteten i seg selv trekkes frem som de faktorene som i størst grad spiller en rolle for ungenes aktivitetsnivå og skiller de aktive fra de inaktive i undersøkelsen⁵. Det er også dokumentert at barn og unge med innvandrerbakgrunn har et lavere aktivitetsnivå sammenliknet med etnisk norske⁶.

Det er i nyere tid dokumentert hvor helseskadelig det er å sitte stille sammenhengende over tid⁷. Selv om man trener med høy intensitet 2-3 ganger i uken eller er moderat fysisk aktiv 150 min pr uke, slik Helsedirektoratet anbefaler, er dette ikke nok for å veie opp

for de negative effektene av for mye stillesittende tid på jobben eller på fritiden. Undersøkelser viser at en gjennomsnittlig voksen sitter 50- 70 % av sin våkentid, noe som utgjør 8 til 12 timer hver dag. Det er også vist at gutter i 10. klasse i 2005 brukte over 30 timer i uken på pc. I et folkehelseperspektiv vil det i fremtiden være vel så viktig å iverksette tiltak og virkemidler for å begrense stillesittende tid så vel som å tilrettelegge for økt strukturert-aktivitet.

4.1.1 Sosial ulikhet, helsetilstand og fysisk aktivitet

Det finnes mye forskning som dokumenterer at somatisk og psykisk helse varierer systematisk mellom personer med høy og lav sosioøkonomisk status⁸ og mellom geografiske områder i samfunnet. Mye omtalt er forskning fra Oslo⁹ som dokumenterer at forventet levealder er 10 til 12 år lenger i de vestlige bydelene enn i de østlige.

Faktorene som påvirker befolkningens helse er heller ikke likt fordelt i befolkningen. Risiko- og friskfaktorer for dødelighet og sykdom, som fysisk aktivitet, kosthold, røyking og bruk av alkohol og andre rusmidler er i stor grad påvirket av økonomiske og sosiale bakgrunnsvariabler som den enkelte selv ikke har valgt. I forhold til alle de tre viktigste risikofaktorene; kosthold, fysisk aktivitet og røyking kommer gruppen med

⁷ Se note 2.

⁸ Folkehelseinstituttet har også en oversikt over noe forskning på sosial ulikhet i helse: http://www.fhi.no/eway/default.aspx?pid=233&trg=MainArea_5661&MainArea_5661=5670:0:15,326:6:1:0:0:::0:0

⁹ Dybendal KE, Skiri H. Befolkningsstatistikk: klare geografiske forskjeller i levealder mellom bydelene i Oslo. Samfunnsspeilet 2005; 19:18-27. Se ellers Referanser til Fakta om sosial ulikhet og helse: http://www.fhi.no/eway/default.aspx?pid=233&trg=MainLeft_5648&MainArea_5661=5648:0:15,2917:1:0:0:::0:0&MainLeft_5648=5544:53409::1:5590:3:::0:0

⁴ The Oslo immigrant *health profile*, 2008

⁵ The Oslo immigrant *health profile*, 2008

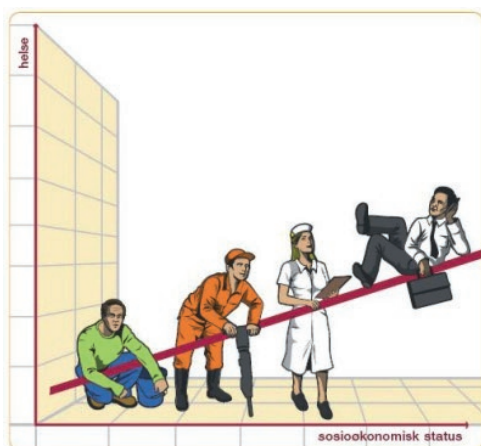
⁶ Fysisk aktivitet blant 6-, 9- og 15-åringene i Norge, 2011

lavest sosioøkonomisk status dårligst ut.¹⁰

Dette vil bidra til at ulikhet i helse vil øke i årene som kommer. Det er derfor viktig å målrette den helsefremmende innsatsen bedre.

Undersøkelser i England viser at forekomsten av overvekt og fedme blant skolebarn har stabilisert seg de siste årene, bortsett fra blant barn fra familier med lavt utdanningsnivå og inntekt. Det antas at det er fordi disse familiene i mindre grad drar nytte av de råd som er gitt gjennom det helsefremmende arbeidet.¹¹ Også i Norge viser det seg at generelle informasjonskampanjer når best de med mest utdanning og høy sosioøkonomisk status.

Grupper med god inntekt og høy utdanning har ressurser både til å bosette seg i områder med gode miljøforhold og de har ressurser til å mobilisere dersom disse miljøforholdene er truet. Andre har ikke disse ressursene. Dette er også med på å forsterke ulikheter i helse.

¹⁰ Nasjonalt Folkehelseinstitutt. Fakta om sosial ulikhet og helse, elektronisk publisert http://www.fhi.no/eway/default.aspx?pid=233&trg=MainLeft_5648&MainArea_5661=5648:0:15,2917:1:0:0::0:0&MainLeft_5648=5544:54765::1:5647:60::0:0 (juli 2011).

¹¹ Stamatakis E, Wardle J, Cole T.J. Childhood obesity and overweight prevalence trends in England: evidence for growing socioeconomic disparities. *Int J Obesity* 2010; 34: 41-7.

Folkehelseprofilen for Bærum kommune viser at den gjennomsnittlige bæring har gode levekår, god helse og god helseatferd. Men kommunen har grupper i befolkningen og geografiske områder som skiller seg ut fra gjennomsnittet i kommunen. Bærum kommune har innhentet statistikk på befolkningssammensetning og levekår i ulike deler av kommunen. Fordi levekår er en viktig påvirkningsfaktor for helseatferd og helse er denne statistikken et viktig bidrag til å kartlegge ulikheter i helse internt i kommunen. Statistikken viser at det er forskjeller i levekår mellom plansoner i kommunen. Alle plansonene i Bærum ligger hovedsakelig bedre an enn landsgjennomsnittet for de ulike indikatorene.

Forskning viser at noen befolkningsgrupper skiller seg systematisk ut fra befolkningsgjennomsnittet. Innvandrerbefolkningen gir Norge nye folkehelseutfordringer. Det er imidlertid store helseforskjeller mellom ulike grupper innvandrere. Noen grupper har høyere forekomst av infeksjonssykdommer, andre har økt risiko for overvekt og fedme, type-2 diabetes og svangerskapsdiabetes. For noen kan opplevelser før, under og etter flukt gi økt risiko for psykiske plager, særlig angst og depresjon.¹² Mye av forskjellene kan forklares ut fra at innvandrerbefolkningen generelt har lavere sosioøkonomisk status enn nordmenn, men innvandrere har også ulikt kosthold, annet sykdomspanorama og andre risikofaktorer enn nordmenn. Bærum har noe høyere andel av det vi tidligere kalte ikke-vestlige innvandrere¹³ i forhold til landsgjennomsnittet, med 9,6 %

¹² Nasjonalt Folkehelseinstitutt rapport 2010:2. Folkehelse rapport 2010 – helsetilstanden i Norge.

¹³ Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania, unntatt Australia og New Zealand og Europa utenom EU/EØS.

mot 8,4 % på landsbasis.¹⁴ Totalt har Bærum en innvandrerbefolkning på 18,7 % ved inngang til 2014, noe som er 3,8 prosentpoeng over landsgjennomsnittet, og plasserer Bærum kommune på tolvte plass blant kommuner med høyest innvandrerandel¹⁵.

Flyktningkontoret har utarbeidet en kartlegging av utfordringer og satsingsområder på integreringsfeltet i Bærum kommune: «Kartlegging av utfordringer og satsingsområder på integreringsfeltet i Bærum». Rapporten samler tilgjengelig kunnskap om levekårene til innvandrerbefolkningen i kommunen, og gir klare signaler om at levekårene til denne gruppen er dårligere enn befolkningen for øvrig. Flyktningkontoret arbeider med nybosatte flyktnings helse og yter den lovfestede helsehjelp som asylsøkere ved Bærum desentraliserte mottak har krav på. Det avdekkes varierende grad av levekårs- og helseutfordringer for disse gruppene, avhengig av hva de har gjennomgått og hvor de kommer fra. Innvandrere generelt preges av noe dårligere levekår enn øvrig befolkning.

4.1.2 Tilgang til blågrønne områder og muligheter for hverdagsaktivitet

Det å være fysisk aktiv i et naturmiljø og drive friluftslivsaktiviteter gir fordeler gjennom variasjon i underlag, fleksible belastninger, variasjon av opplevelser, effekt av frisk luft og sollys. Naturen er en unik arena for å få utfordret koordinasjonsevnen, muskelstyrke og balanseevnen. Det er også et fristed for stimuli som kan brukes til avkobling og mestring av stress. Det er viktig at barna i ung alder lærer å bruke naturen som

arena for aktivitet, tilegner seg erfaring og opplever gleden ved å være ute i friluft.

Det er nødvendig med strukturelle tiltak for å bedre og lette tilgang til daglig fysisk aktivitet. Skoler, barnehager og nærservice må lokaliseres der befolkningen bor. Det bør bygges langt flere gang- og sykkelveistrekninger enn i dag og farlige veier må sikres. I by- og tettstedsområder er det nødvendig å prioritere de myke trafikantene og kollektivtransporten på bekostning av privatbilen. Kommunens institusjoner skal tilrettelegge for fysisk aktivitet i tilknytning til egne utearealer (både fysisk og strukturelt) for å stimulere egne brukere til økt bevegelse og aktivitet.

Nærområdene må være trygge og attraktive, med gode gatemiljøer, møteplasser, lekeplasser og muligheter for selvorganiserte aktiviteter til lek og rekreasjon. Det er dokumentert at nærhet er avgjørende for bruk. Dersom bruksområder ute ligger mer enn 10 minutter gange fra boligene, faller 50 % av brukerne fra. Dette innebærer i avstand ca. 200-1000 meter. Trygg atkomst og lite biltrafikk er en forutsetning. Tre områder pekes på som særlig viktige: 1) Veien til og fra arbeid, skole og barnehage, 2) nabolaget 3) kommunens institusjoner (spesielt uteområder).

4.1.3 Selvorganisert aktivitet - nye trender

Antallet ungdommer som driver organisert idrett synker med alderen, og antallet ikke-aktive stiger etter fylte 16 år. Bare halvparten av de som drev organisert idrett i 12-års alder er aktive i 15-16 års alder. Samtidig stiger antallet som involverer seg i selvorganisert aktivitet.

Innen ungdomskulturen vokser nye miljøer og aktiviteter frem, også nye uttrykk innen idretten. De skiller seg fra den klassiske ungdomsidretten ved at de

¹⁴ SSB, Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre, januar 2011.

¹⁵

<http://www.ssb.no/emner/02/01/10/innvbef/tab-2011-04-28-09.html>

ikke har noen trener, ingen treningsprogrammer eller nødvendigvis faste treningstider eller -steder. Reglene bestemmer de selv. De kalles "**feel good-miljøer**" eller livsstils miljøer. Mange av de nye aktivitetene krysser ofte grenser mellom ulike tradisjonelle sportsaktiviteter, men også mellom dans og sport. Eksempler på slike aktiviteter kan være parkour, trial-biking, tricking, longboarding, kiting, skating, BMX etc.

Det er ofte de som ikke finner sin plass i de tradisjonelle ungdomsidrettene, men også mange av de unge/tenåringer som dropper ut av den tradisjonelle idretten, som finner nye uttrykk i dette nye landskapet- i grenseland mellom sport og kultur.

Utøverne av selvorganiserte aktiviteter tilhører en global ungdomskultur. På internett finner de triks og bevegelser de ønsker å lære, og de lærer av å se på hverandre.

I et folkehelseperspektiv er det viktig at så mange unge/tenåringer som mulig driver med en form for aktivitet. Det er viktig at kommunen har tilbud til og tilrettelegger for nye aktiviteter og trender. Dette vil kunne føre til økt aktivitet og bredere deltagelse. Arena Bekkestua er et godt eksempel på tilrettelegging for en ny trendaktivitet.

Bærums befolkning

En høyere andel (74 %) av Bærums befolkning er regelmessig aktive og oppnår de nasjonale anbefalingene om 30/60 minutter moderat fysisk aktivitet nesten hver dag (46 %) eller hver dag (18 %). Til tross for dette så er fortsatt 26 % av befolkningen fysisk inaktive.

Kommunens rolle og individets ansvar for egen helse

Det er viktig å legge til rette for fysisk aktivitet, spesielt i nærmiljøet, og på transportstrekninger for å stimulere til økt hverdagsaktivitet. Kommunen skal legge

til rette for at utsatte grupper har gode aktivitetsmuligheter og god tilgang til aktivitetsarenaer. Det er viktig å erkjenne at individet selv har et betydelig ansvar for egen helse og aktivitet, samtidig som kommunen i best mulig grad skal legge forholdene til rette for at individet skal kunne utøve aktivitet ut fra eget funksjonsnivå og handlingsrom. Tverrfaglig samarbeid i kommunen og de offentlige institusjonenes uteområder er sentrale i denne sammenheng. Det er viktig å gjøre en kartlegging av eksisterende aktivitetstilbud og stimulere til samarbeide med lokale idrettslag, frivillige organisasjoner, private bedrifter og andre aktuelle parter.

Av de fysisk inaktive blir tid oppgitt som viktigste årsak til at de ikke er mer fysisk aktive og blant eldre fremstår funksjonsevne som viktigste årsak. Dette er viktige barrierer kommunen kan imøtekomme gjennom å tilrettelegge for aktivitetsmuligheter i nærmiljøet (innen 200-1000 meter fra egen bolig), samt forbedre forholdene og mulighetene for aktiv transport. For eldre vil det være nødvendig å legge til rette for aktivitet på riktig funksjonsnivå og systematisk arbeide for en funksjonsbedring slik at de eldre kan benytte seg av kommunens øvrige seniortilbud eller drive aktivitet på egenhånd. Det er også veldokumentert at det forekommer et betydelig fall i aktivitetsnivå ved økende alder blant barn og unge/tenåringer. Der er derfor viktig å stimulere til daglig fysisk aktivitet i skolen og barnehage, spesielt blant fysisk inaktive på ungdomsskolenivå. Forskning viser også at menn og kvinner med innvandrerbakgrunn er mindre aktive sammenliknet med etnisk norske¹⁶. Dette gjelder også blant barn og unge/tenåringer med innvandrerbakgrunn¹⁷.

¹⁶ The Oslo immigrant *health profile*, 2008

¹⁷ Fysisk aktivitet blant 6-, 9- og 15-åringer i Norge, 2011

Som konklusjon og anbefaling fremheves følgende:

- Fysisk aktivitet er beste medisin!
- Fysisk inaktivitet er fremtidens store helseutfordring. Regelmessig fysisk aktivitet beskytter mot en rekke livsstilssykdommer (hjerte- og karsykdom, høy blodtrykk, diabetes type 2, overvekt, fedme, tykktarm- og brystkreft) og er en selvstendig risikofaktor for dødelighet, sykelighet og redusert funksjonsevne.
- Økt mengde fysisk aktivitet bidrar til bedre helse og livskvalitet i alle faser av livet. Det anbefales for voksne å være moderat aktiv 30 minutter per dag og 60 minutter per dag for barn og unge/tenåringer. Ytterligere helsegevinst kan oppnås ved å øke aktivitetsmengden utover dette eller ha en høyere intensitet på aktiviteten. Eldre har like stor effekt av trening som yngre og individets fysisk form reduseres ved økende alder om den ikke vedlikeholdes.
- Individets fysiske form, som et resultat av aktivitetsnivå, er avgjørende for evnen til å utføre dagliglivets funksjoner og for individets funksjonsdyktighet. Mestringsopplevelse og grad av selvhjulpenhet er viktig for livskvaliteten gjennom hele livsløpet, men spesielt blant de eldre.
- Regelmessig fysisk aktivitet blant barn og unge/tenåringer er spesielt viktig for normal vekst og utvikling. Det er også nødvendig å se på tiltak for å redusere sammenhengende stillesittende tid i skolen.
- I barnehager og på skoler bør det være minimum 60 minutter fysisk aktivitet/bevegelse hver dag i alle klassetrinn. Ungdomsskoler er spesielt viktige da det forekommer en kraftig økning i antall ungdommer som ikke oppnår anbefalingene om 60 minutter moderat aktivitet per dag.
- Stimulere til økt aktivitet blant fysisk inaktive og redusere sammenhengende stillesittende tid.

Trening 2-3 ganger i uken eller moderat aktivitet 30 minutter hver dag (for voksne) er ikke alene nok for å utjevne risikoen ved et ellers stillesittende liv. Det er nødvendig å stimulere til økt hverdagsaktivitet og spontan bevegelse i tillegg til fysisk aktivitet og trening generelt.

- Legge til rette for at befolkningen har nærhet til områder hvor fysisk aktivitet kan utøves (innen en avstand på 10 minutter eller 200-1000 meter fra egen bolig).

4.2 Idrett

Den første formelle organiseringen av idrett i Bærum kan spores tilbake til 1885, hvor en av landets eldste klubber, Bærums Skiklub, ble stiftet. Før århundreskiftet ble også Bærums Verk IF (1896) og Bærums Skytterlag NSF (1899) stiftet. Forsvaret var en pådriver når det gjaldt fysisk fostring. Forsvaret og Kadettangen spilte en vesentlig rolle for den moderne idretten i kommunen. Friidrett, hopp, langrenn, skyting, bandy, ishockey, håndball og hurtigløp på skøyter er idretter som har stått på programmet fra den spede begynnelsen.

Kvinnene kom for alvor med i 1930 årene. Bandy, håndball, terrengløp, svømming, alpint, fotball og volleyball var idretter som kvinnene i Stabæk IF, Fossum IF og IL Jutul startet.

Fellesrådet for idrettslagene i Bærum (fra 1996 Bærum Idrettsråd) ble etablert i 1965, som en paraplyorganisasjon for idrettslagene, og som et bindeledd mellom idrettslagene og kommunen. Fellesrådet ble i 1971 et mønster for nydannelsen av idrettens kontaktutvalg rundt i Norge. Siden 1997 har Bærum idrettsråd hatt en heltidsansatt daglig leder. Idrettsrådet er verdifullt for idrettslagene, og fungerer som et godt kontaktorgan overfor bl.a. kommunen.

I kommunen er det 51 forskjellige idrettsgrener, og ved idrettsregistreringen for 2013 (pr 31/12-13) var det 54 607 medlemskap. Cheerleading og cricket er de siste tilvekstene av idrettsgrener i kommunen, og har hatt stor økning i antall medlemmer de siste årene. Cheerleading er en veldig populær aktivitet blant jenter. Fotball er idretten med desidert høyeste medlemstall.

4.2.1 Idrettslagenes betydning

Idretten utvikler toppidrettsutøvere og deres prestasjoner skaper entusiasme, begeistring og skaper glede og følelse av tilhørighet. Kommunen har således en viktig rolle for økt anleggsutvikling. Det bygges nå fleridrettshall, kamparena for håndball på Nadderud, som også i stor grad vil komme "hverdagsidretten" til gode. I tillegg skal det synliggjøres ulike alternativer for utvikling av Nadderud Stadion.

Likevel er det idrettslagenes engasjement for barn, tenåringer og breddeidretten som har størst betydning i et helseperspektiv. Effekten av arbeidet som legges ned i idrettslagene er stor. Den engasjerer mange (hele 54 000 medlemskap), både de som driver aktivitet og de som arbeider med å legge til rette for det. Idrettslagene har også lang tradisjon i å fungere som en positiv møteplass i nærmiljøet. Idretten har i så måte hatt stor betydning for opprettholdelse av de sosiale nettverk i kommunen.

Idrettens verdiskapning er stor, men idretten står overfor mange utfordringer for å stimulere til bedre og mer aktivitet, spesielt for tenåringer og voksne/innbyggere over 70 år. Kommunen har her et stort ansvar for å legge forholdene til rette for mer og bedre aktivitet, slik at idrettens visjon; "Idrettsglede for alle", kan nås.

4.2.2 Idretten, bygging og drift av anlegg

Idrettslagene utfører en betydelig innsats når det gjelder bygging, drift og vedlikehold av anlegg. Det ville ikke blitt bygget så mange anlegg i kommunen dersom idrettsledere ikke hadde bidratt med både planer og gjennomføring. Kommunen har her en viktig rolle som avtalepartner, rådgiver og økonomisk støttespiller. Lov om merverdiavgift, og muligheten for refusjon- og kompensasjon, har økt arbeidet med realisering av anlegg i regi av idrettslag i betydelig grad. Lovverket og bestemmelsene er komplisert, og i stadig endring, som gjør at en modell for gjennomføring må utredes av profesjonelle i hvert enkelt tilfelle. Dette er forhold kommunen, sammen med idretten, må påvirke til en forenkling av.

Det er behov for å formalisere forhold knyttet til idrettslags bygging av anlegg på kommunal eiendom. Kommunen må blant annet utarbeide prinsipper for hvilke rettigheter som skal avstås og i hvilken grad disse rettighetene skal kunne tjene som sikkerhet for idrettslags låneopptak i forbindelse med realisering av anlegg.

Det må bygges flere anlegg slik at idrettslagene ikke må selektere deres aktivitetstilbud i så stor grad som i dag. I denne sammenheng er det på sin plass å understreke nødvendigheten av å beholde prinsippet om gratis treningstid på anlegg. Vi ser en tendens til at idretten mer enn før, tilbyr å drifte anlegg uten driftstilskudd fra kommunen, i sin iver etter investeringsmidler. Det betyr at idretten selv rokker ved prinsippet om gratis treningstid. For uten tilskudd fra kommunen, må driftsbudsjettet baseres på brukerbetaling. Det er i utgangspunktet en gest fra idretten, men over tid er dette med på å gjøre terskelen til å drive idrett høyere, for mange. Dette kan igjen gjøre at rekrutteringen til idretten blir skadelidende, og at

utfordringen med å beholde ungdommen vil bli enda større.

De fleste anlegg, uavhengig av eierskap, blir driftet og vedlikeholdt av idrettslag eller i samspill mellom kommunen og idrettslag. Det gis driftsstøtte, men dette er likevel en innsats som sparer kommunen for betydelige utgifter. Det antas at kommunen sparer minst 50 % ved at idretten tar et ansvar på kommunale anlegg.

Kommunen har mottatt en redegjørelse fra Jar ishall as (heleid av Jar idrettslag) om status for Jar Isforum (ishall), kort oppsummert som følger:

- Stor aktivitet, og med potensiale for større utnyttelse av curlinghallen.
- Halvårsregnskapet for 2014 viser positivt resultat, takket være bl.a. kostnadskutt og stor dugnadsinnsats på drift, men store utfordringer med å betjene lån og krav om tilbakebetaling av merverdiavgift. Se under.
- Refunderbar merverdiavgift på driftskostnadene for 2013 er kr 1 mill. mindre enn budsjettet, og må tilbakebetales staten.
- Langsiktig gjeld er kr 8,4 mill. Denne vil selskapet kunne betjene gjennom normal drift.
- Kortsiktig gjeld er på 4,0 mill. Låneopptaket måtte gjøres for å kunne ta anlegget i bruk. Gjelden må innfris i sin helhet i februar 2015. Styret ser ingen mulighet for å betjene denne gjelden ut over denne dato.
- Selskapets bokførte leverandørgjeld, kr 5,0 mill. inkl. merverdiavgift, er avskrevet etter juridisk og regnskapsmessig avklaring, men betyr et krav på tilbakebetaling av merverdiavgift på kr 1,0 mill.
- Anlegget er ikke ferdigstilt. Bygningsmessige arbeider og kortsiktige leverandørgjeld er kr 1,7 mill. Av dette kan kr 0,5 mill. på sikt tas over driftbudsjettet, men kr 1,2 mill. ansees som påkrevet på kort sikt.

- Det er investert ca. kr 3,5 mill. på utvendig anlegg, men det gjenstår arbeider på kr 1,3 mill. for ferdigstilling av planlagte nærmiljøanlegg.
- Selskapet har fått full merverdikompensasjon av prosjektkostnadene med ca. kr 22 mill. Skatt Øst har etter kontroll redusert anleggets arealer som benyttes i avgiftspliktig virksomhet, som betyr krav om tilbakebetaling av kr 6,823 mill. Dette vil imidlertid bli tilbakevist av selskapet, da kontrollen ble foretatt før anlegget var tatt i bruk.
- Oppsummert anser selskapet det som påkrevet at det kortsiktige lånet, kr 4,0 mill. blir innfridd, merverdiavgiften til staten, kr 2 mill. blir tilbakebetalt og at de får tilført likviditet med kr 2,5 mill. for å dekke leverandørgjeld og ferdigstilling av anlegget inne og ute. Det er ingen dekning i driftbudsjettet for dette.

Det synes klart at kapitalkostnadene må reduseres for å sikre en bærekraftig drift. I tillegg må ny kapital inn for å ferdigstille anlegget som planlagt og for å betjene tilbakebetalingskravet på merverdiavgift. BIR har ikke foreslått tilskudd gjennom rammen i Anleggsplanen, og med bakgrunn i det, har ikke Rådmannen heller foreslått dette

4.2.3 Samarbeid kommunen og idretten

Kommunen har inngått en samarbeidsavtale med Bærum idrettsråd (BIR) og således foregår samarbeidet mellom kommunen og idrettens organer som hovedregel gjennom BIR. Kommunen involverer/samarbeider med BIR i alle saker som berører idretten. Det avholdes jevnlig møter hvor ulike aktuelle temaer tas opp og diskuteres.

4.2.4 Idrettens økonomiske rammebetingelser

For de fleste idrettslag utgjør det kommunale tilskuddet en liten del av inntektene. Inntektene baserer seg stort sett på medlems- og treningsavgifter, dugnader og tilskudd fra ulike samarbeidspartnere. Kommunens tilskudd til bygging av anlegg, utgjør imidlertid en stor og betydelig andel av utbyggingskostnadene. Idretten bidrar i form av dugnad, gaver eller lån. Andelen av lån synes å øke, og i noen tilfeller på grensen av hva som er bærekraftig over tid.

Følgende kommunale tilskuddsordninger foreligger:

- Tilskudd driftsavtaler
- Tilskudd idrettslag
- Tilskudd BIR
- Tilskudd alpinanlegg/vann/snø-produksjon
- Tilskudd prosjektmidler
- Tilskudd til bygging av anlegg
- Tilskudd miljøvennlig energi

Driftstilskuddene øker hvert år i takt med kommunens budsjettutvikling, og ikke i henhold til utviklingen i idrettslagenes medlemstall. Dette medfører over tid en reduksjon på tilskudd pr medlemskap.

I tillegg til det kommunale driftstilskuddet, mottar idrettslagene økonomisk støtte fra Staten gjennom de såkalte LAM-midlene. Dette tilskuddet fordeles av BIR og utgjør 10 % av overskuddet fra Norsk Tipping. Tilskuddet er basert på antall innbyggere i kommunen i aldersgruppen 6 – 19 år, og utgjorde i 2013 kr 164,5 mill. Idrettslagene i Bærum sin andel av dette utgjorde kr 4,2 mill. i 2013. Norsk Tipping innførte i tillegg "Grasrotandelen" fra 2010. Dette går ut på at 5 % av innsatsen ved spill kan tilfalle et idrettslag (eller andre lag/forening som er oppført i frivillighetsregisteret i Brønnøysund) som hver enkel velger å støtte.

Staten har også innført en ordning med mva-kompensasjon når idretten bygger idrettsanlegg. Størrelsen på kompensasjonen er avhengig av antall søknader.

Rammevilkårene for idrettslagenes drift av anlegg er varierende. Driftsavtalene mellom idrettslag og kommunen har ulik historie, og varierer derfor betydelig. Det er i de senere år bygget idrettsanlegg med utgangspunkt i at brukerne skal betale for seg, som for eksempel Gjønnnes idrettshall. I etterkant oppleves dette som urettferdig av nye ledere og brukere. Det vil i årene som kommer likevel være en utfordring å bedre de økonomiske rammevilkårene for idrettslagene. Det vil i denne sammenheng være av stor betydning å effektivisere drift, tenke nytt, med sikte på å få mest mulig ut av hver krone. Et eksempel på dette er prosjektet energiøkonomiserende tiltak, som over tid åpenbart vil redusere driftsutgiftene, og derved muliggjøre en annen omfordeling av pengene.

4.3 Friluftsliv

I kommunen favner friluftslivet "de blågrønne områdene", det vil si alt fra marka og sjøen, til kulturlandskapet og de blågrønne områdene i byggesonen.

Befolkningsundersøkelsen (15 år og eldre) 2013 viser at ca. 55 % svarte at de ikke var aktive inne organisert idrett, friluftsliv eller trim/mosjon. 50 % av de aktive går tur i sitt nærområde og 70 % buker skog og naturområde som arena. Mangel på tid var viktigste årsak til at det ikke ble drevet mer fysisk aktivitet.

Konklusjonen på denne undersøkelsen viser at de viktigste områdene for fysisk aktivitet og friluftsliv er blågrønne områder i nær tilknytning til boligområdene og ransonen til marka.

Områdene som omfatter friluftslivet i Bærum kan deles i fire hovedkategorier – marka med skogområdene, kulturlandskapet med dyrket mark, byggesonen og sjøområdene/øyene.

4.3.1 Marka

"Marka" er et begrep, som definerer skogområdene rundt Oslo, og betyr for mange opplevelser i form av turer på ski, sykkel eller til fots. I tillegg til skogbruksvirksomhet, har den verdi som allsidig matkammer med rikt innhold av bær, sopp, fisk og vilt og byr på opplevelse av stillhet, og natur med rike muligheter til fysisk utfoldelse hele året. Marka har også store opplevelseskvaliteter i form av stort biologisk mangfold og kulturminner.

Bruken av marka er økende. Tall for de tre siste årene viser en stigning i antall besøkende til kommunens dagsturhytter fra 120 000 i 2011 til 162 000 besøkende i 2013. Intakte og lett tilrettelagte naturområder, er viktigste kriterier for naturopplevelsen.

Tilgjengeligheten til marka, til fots, på sykkel eller med bil, er en viktig forutsetning for en aktiv bruk av marka. Opparbeiding av trygge gang- og sykkelveier og turveier er derfor en prioritert oppgave. Utfartsparkeringsplasser er viktige i randsonen til marka. Pr. i dag er det underdekning på slike anlegg.

Markaloven skal sikre arealene mot utbygging og inngrep som ikke er landbruk-, idrett, natur og friluftrelatert. Landbrukets særlover har implementert hensynet til biologisk mangfold, kulturminner og friluftsliv i seg.

Utfordringer for marka:

- Sikre arealene mot utbygging og å opprettholde en bærekraftig aktivitet som gjør at arealene holdes i hevd og ikke gror igjen.
- Avveie bruken av arealene mellom næring, idrett, natur og friluftsliv.

4.3.2 Kulturlandskapet

Områdene mellom marka og bebyggelsen består overveiende av landbruksarealer i form av fulldyrka jorder, beite og gårdstun. Arealene er godt drevet og sammen med skogbryn, øyer av skog, bekkestrenger og tradisjonell bebyggelse gir landskapet unike opplevelseskvaliteter med sine åpne rom, former, farger og linjer. Stier og turveier gjennom kulturlandskapet er viktig for en god tilgjengelighet til marka. Tilrettelagt atkomst er en prioritert oppgave.

Utfordringer kulturlandskapet:

- Kulturlandskapet er utsatt for sterkt press fra utbyggingsinteresser.
- Opprettholde aktiviteten i landbruket slik at kulturlandskapet holdes oppe og ikke gror igjen.

- Unngå nedbygging av bekk og bekkestrenger for å etablere en sammenhengende blågrønn struktur mellom kulturlandskapet og marka.

4.3.3 Byggesonen

Friluftsliv og rekreasjon i byggesonen er knyttet til kommunens blågrønne områder, for eksempel urørte naturområder, parker, lekeplasser, turveier, badestrender, kirkegårder og torg. Områdene byr på et stort biologisk mangfold av natur, kulturminner og kulturmiljøer. Sammenhengende blågrønne områder har stor verdi for mennesker, dyr og planter. Derfor er arbeidet med åpning av bekker en viktig arbeidsoppgave for å sikre de fordelene dette gir, som for eksempel overvannshåndtering og biologisk mangfold. I tillegg fungerer mange av de blågrønne områdene i byggesonen som sosiale møteplasser og viktige områder for fysisk aktivitet.

Utfordringer byggesonen:

- Øke forståelse for de blågrønne områdenes egenverdi, opplevelsen av friluftslivet og betydning for fysisk og psykisk helse.
- De blågrønne områdene er utsatt for et sterkt press fra utbyggingsinteresser. Mange er registrert som biologisk viktige områder/naturtyper og bør forbli urørte.
- Mange av kommunens blågrønne områder er utsatt for støy i en varierende grad. Det er derfor viktig å fortsette arbeidet med analyser og tilrettelegging av stilleområder i kommunen.
- Innføre en maksimal utnyttelsesgrad for tilrettelegging av aktivitet på 30 % for de blågrønne områdene og med det sikre minimum 70 % urørt natur i de blågrønne områdene i byggesonen. Dette vil sikre opplevelseskvalitetene for friluftslivet sammen med en begrenset mulighet for aktivitetsanlegg. Ved nye reguleringsplaner bør det

settes av et areal på 80 m² med grønnstruktur per boligenhet (MUA minste uteoppholdsareal).

4.3.4 Øyene/sjøen

Fjorden med strandsonen og de mange øyene er for befolkningen en like viktig arena for friluftsliv og rekreasjon som marka. Områdene brukes flittig gjennom hele året, med en topp i båtsesongen. De mange øyene innbyr til ilandstigning hvor kvaliteter som bading og fisking, stillhet, natur og kulturminner er rikt tilstedeværende. Båten og øyene er viktige sosiale møteplasser. Kyststien binder mange av de blågrønne områdene langs kysten sammen – også over kommunegrensen. Arbeidet med kyststien vil fremdeles være en prioritert oppgave. De fleste av øyene i Bærums skjærgård er sikret gjennom vern.

Utfordringer øyene/sjøen:

- Utbyggingspress fra båtfolket kan føre til at grunne områder ønskes mudret for å gi brygger og ankerplass. Biologisk viktige områder i sjøen kan gå tapt.
- Begrensede arealer og mange mennesker betyr økt slitasje på vegetasjon.

Medlemmer i friluftsansjonene

Organisasjon - navn	2011		2012		2013	
	Mdl < 18 år	Mdl >18 år	Mdl < 18 år	Mdl >18 år	Mdl < 18 år	Mdl > 18 år
DNT - Bærum Turlag			1700	7846	1972	7604
Bærum Turklubb				50		47
Nors oritologisk forening				171		
Bærum sportsfiskere			12	118	16	94
Naturvernforbundet i Bærum			190	1010	200	1061
Oslo og omland sopp- og nyttevekstfor			15	150	15	133
Skiforeningen	2376	9505	2554	10215	2712	10846
Vestre Bærum Sportsfiskere			15	371	11	384
Sum	2376	9505	4486	19931	4926	20169
Totalt		11881		24417		25095

Bruken av våre dagsturhytter forteller litt om bruken av våre markaområder. Tall for de tre siste årene viser en stigning i antall besøkende til våre dagsturhytter fra 120 000 i 2011 til 162 000 besøkende i 2013 (se tabell).

Arenaen er gratis og driften av serveringsstedene er nærmest selvfinansierende. Bærum kommune gir ca. 540 000 kr i tilskudd til dagsturhyttene inkludert tilskudd til båtene Rigmor/Rigfar.

Besøk dagsturhytter

Dagsturhyttas navn	2011		2012		2013	
	Ant. besøkende	Ant. dager	Ant. besøkende	Ant. dager	Ant. besøkende	Ant. dager
Mikkelsbonn	8950	31	5500	30	5860	31
Vensåsseter	5420	25	3370	24	3440	24
Greinehytta	3670	40	2700	29	3130	33
Gupu	10000	64	30000	154	35000	155
Furuholmen	5000	106	5000	106	5600	146
Brunkollen	25000	192	20000	120	25000	123
Nygård	0	0	3300	33	20000	278
Grønland	2000	21	1200	9	1000	12
Sætern gård	5000	46	10000	65	8000	59
Sørsetra	55000	65	60000	65	55000	63
Sum	120040	590	141070	635	162030	924

Gjennomsnittlig besøk
pr. dag pr. dagsturhytte

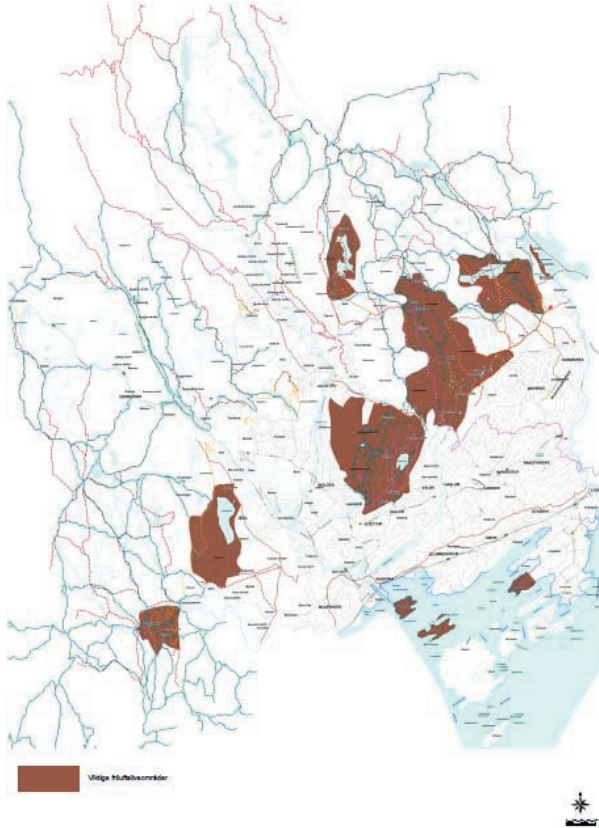
203

222

175

4.3.5 Prioriterte område

De viktigste naturområdene i kommunen for det aktive friluftslivet er Vestmarka, Jordbru-Ståvivann. Kolsås-Dælivann, Burudvann, Øverland-Sætern-Brunkollen, Fossum-Østernvann, Kalvøya, Borøya og Storøyodden. Områdene er vist på kartet nedenfor.

Vestmarka

Mye brukt friluftsområde med varierende tilbud av aktiviteter og opplevelser. Området brukes av både det uorganiserte friluftslivet og idrett hele året. Innenfor området finnes det i dag to serveringssteder, et aktivitetsområde, stier og løyper, lysløyper og skileikområder. Området har registrerte biologisk viktige områder og flere kulturminner. To utfartsparkeringsplasser er tilknyttet området. Deler av området er foreslått regulert til idrettsformål – skianlegg med snøproduksjon og skiskyting. Økende aktivitet i området betyr behov for flere utfartsparkeringsplasser. Området har

stort behov for gang- og sykkelvei forbindelse med Tanum og bebyggelsen.

Jordbru-Ståvivann

Mye brukt friluftsområde med varierende tilbud av aktiviteter og opplevelser. Området benyttes av det uorganiserte friluftslivet (marka med Ståvivann), tilrettelagte for idrett på selve Jordbru (skiløyper, lysløype, skiskytteranlegg, salongskytteranlegg, leirdue- og trapbane og anlegg for modellfly). Området har utfartsparkering (to områder). Det finnes registrerte biologisk viktige områder og mange kulturminner innenfor Jordbru-Ståvivannet. Pr i dag er det nok parkeringsplasser på Jordbru – sporadisk fullt på vinterdager. Ved økende aktivitet kan det bli behov for flere parkeringsplasser.

Kolsås-Dælivann

Svært mye brukt friluftsområde med aktivitetstopp i barmarkperioden. Området benyttes mest av det uorganiserte friluftslivet gjennom turgåing på de mange blåmerkede løypene. Området grenser inn mot bebyggelse på flere kanter og har god tilgjengelighet. Enkelte deler er tilrettelagt for idrett (Kolsåsbakken). Kolsåsstupene er et yndet område for fjellklatring og ekstremsport. Området innehar store biologiske kvaliteter (landscapsvernområde og reservater), kulturminner og bade- og fiskemuligheter i Dælivannet. Det er tidvis servering på KIF-hytta. Området har flere mindre utfartsparkeringsplasser – Gjettum, Stein Gård, Steinskogen og Øvre Toppenghaug. Det er behov for ytterligere utfartsparkeringsplasser i dette unike friluftsområdet.

Burudvann

Mindre skogområde rundt Burudvann. Området har variert natur med gårdsbruk, kulturlandskap, spennende topografi og vann. Det er etablert bål- og grillplass og toaletter i tilknytning til badeplassen. Det er en utfartsparkering i tilknytning til området – med tilstrekkelig kapasitet.

Øverland-Sætern-Brunkollen

Et stort område med mange stier og løyper, svært mye brukt av det uorganiserte friluftslivet både sommer og vinter – et flott kulturlandskapsområde og variert skogområde med mange biologiske kvaliteter, kulturminner og foreslått vernet friluftsområde. Det er mange tilrettelagte aktiviteter i området – ridestier, Haga Golf, Sætern Gård (DNT og Barnas turlag), serveringsplassene Nygård og Brunkollen, gapahuk og kullmile og en skogsbilvei som er trillbar med barnevogn. Utfartsparkering på Øverland, asfalttomta og Haga golf (vinter) sørger for gode muligheter for de som bruker bil. En planlagt aktivitetssøkning på Sætern og nye tilbud på Nygård, kan skape behov for ytterligere utfartsparkering.

Fossum-Østervann

Det avgrensede området er skogområdene rundt Østervannet og ned mot Fossum. Området er rikt på stier, løyper og lysløyper. I tillegg er det rundt Fossum klubbhus tilrettelagt for mange idrettsaktiviteter. Tett befolkede områder grenser inn mot Fossum-Østervann som også har flere utfartsparkeringsplasser – på Fossum, Østervannssvingen og Skytterkollen. Badeplassen Kråka med bål- og grillplasser er flittig besøkt. Badeplassen har i dag ingen parkeringsplass.

Kalvøya

Bærums mest benyttede område for rekreasjon og friluftsliv. Badeplasser, grillplasser, aktivitetsområder - både uorganisert og organisert. Øya innehar mange biologisk viktige områder,

kulturminner og verneområde.

Tettstedsnært og mange parkeringsplasser betyr et stort antall mennesker og ekstrem slitasje på arealene.

Borøya

Svært mye besøkt øy i Bærums skjærgård. Øya trafikkeres med båt – Rigmor/far i sommerhalvåret. Øya har badeplass, mange kulturminner og biologisk viktige områder og så si hele øya har status som naturreservat. Deler av øya har tidvis blitt beitet av husdyr. Sjøholmen bruker øya som læringsarena.

Storøyodden

Storøyodden på Fornebu er et mye brukt friluftsområde. Bruken har vært økende de siste årene og vil fortsette å øke betraktelig i takt med utbyggingen på Fornebu. Området tilbyr et rikt biologisk mangfold i naturvernområdene, gode muligheter for gå-, løpe- eller sykkelturner på stinettet, og en Blått Flagg strand – et miljøsertifikat som setter strenge krav til blant annet vannkvalitet, miljø, sikkerhet og service.

4.3.6 Rekreasjonsverdi

Begrepet «rekreasjonsverdi» er videre enn friluftslivsbegrepet. Begrepet er spennende fordi det inneholder mange opplevelseselementer som sammen kan fortelle noe om viktigheten av et område for friluftslivet.

Fysiske elementer i et område bør danne grunnlaget for verdibegrepet. Det bør her handle om å registrere mulighetene, ikke bruken.

- Skog - arter, blanding sjiktning
- Vann – typer, sjø, elver, bekker
- Topografi
- Landskap, skog, kulturlandskap, bebyggelse

- Sammenheng mellom blågrønne områder – grøntkorridorer
- Avstand til bruker, bebyggelse
- Stier, løyper
- Anlegg - idrett, friluftsliv (aktivitetsomr, servering), rekreasjon(båt)
- BVO, Naturtyper
- Kulturminner
- Skole, barnehage – barnetråkk
- P-plasser
- Årstids – bruk
- Stilleområder

Lista er ikke uttømmende. De ulike elementene gis en relativ verdi. Områder med høy samlet relativ verdi avgrenses og kartfestes.

5 KARTLEGGING AV AKTIVITET OG ANALYSE AV BEHOV

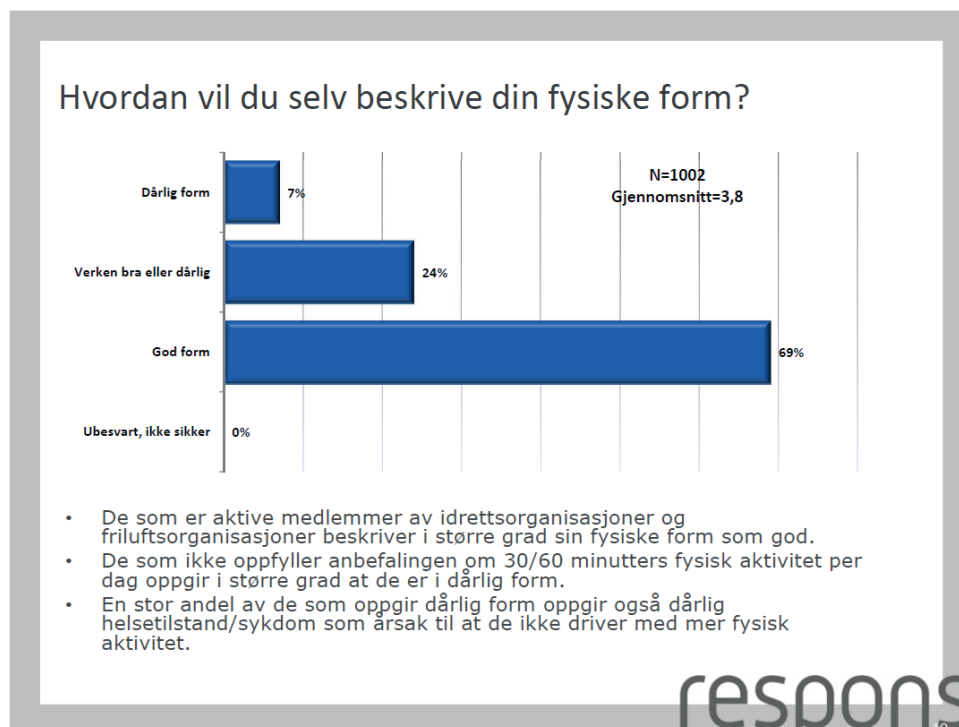
5.1 Befolkningsundersøkelse 2013

Det ble høsten 2013 foretatt en befolkningsundersøkelse for å kartlegge innbyggernes forhold til allsidig fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.

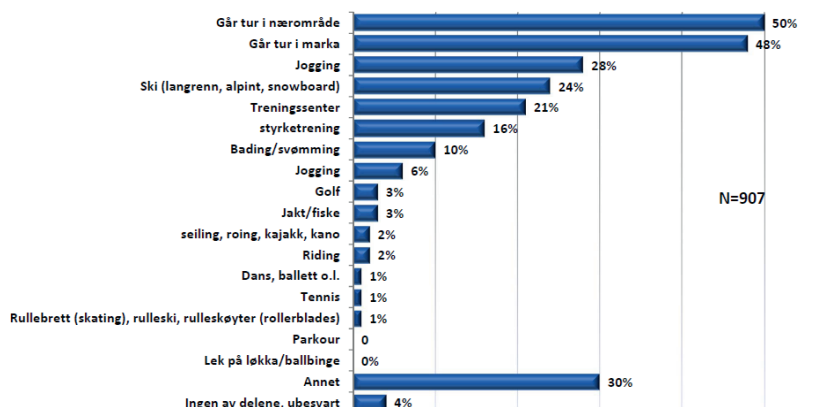
Det ble gjort 1002 telefonintervjuer av tilfeldige personer mellom 15-94 år i kommunen. Det er forholdsvis lik prosent menn (48.9 %) og kvinner (51.1 %) som har blitt spurt. Hovedvekten av svarene er gitt av den voksne befolkningen og dette preger svarene. undersøkelsen gjenspeiler Bærums alderssammensetning (med unntak av 0-14) og materialet er derfor representativt.

Følgende hovedfunn ble gjort i undersøkelsen:

- 77 % har drevet med trim/mosjon på egenhånd den siste måneden, og 59 % oppgir at de går/sykler til jobb/skole/butikk o.l.
- Av de som ikke driver med fysisk aktivitet oppgir 33 % at **mer tid** er hovedgrunnen til ikke å være aktive. Deretter følger motivasjon og vilje (10 %) og at de er fornøyde med dagens innsats (9 %)
- De over 60 år oppgir i større grad at de er fornøyd med dagens innsats og at de eventuelt må få bedre helse før de kan drive med mer fysisk aktivitet. Ingen signifikant forskjell mellom forskjeller mellom kvinner og menn.

Hva slags fysisk aktivitet driver du med (utenom organisert idrett)?

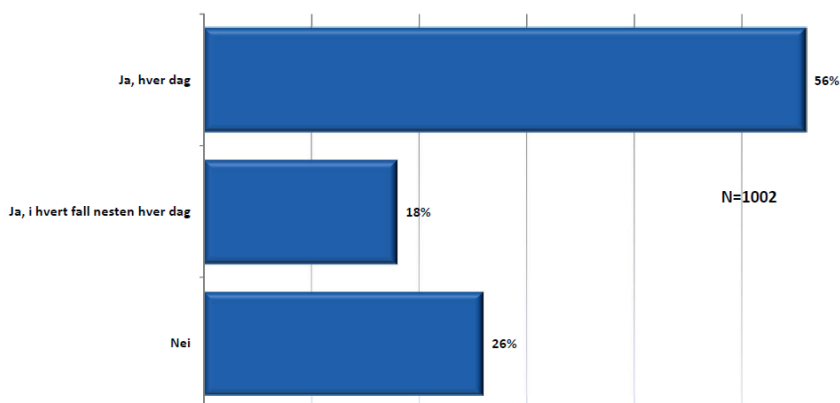

- De er flest som driver med turgåing, både i nærområde (50 %) og i marka (48 %). Dette gjelder i størst grad kvinner og de som er 60 år eller eldre.
- Jogging drives i større grad av de som er mellom 15 og 44 år.
- De yngste driver i større grad med trening på treningscenter og styrketrening.

respons

- I samsvar med turgåing som den mest populære aktivitet er skogs-naturområde den hyppigst brukte arenaen for fysisk aktivitet med 69 %.
- Deretter følger treningsstudio med 31 % og turløype med 18 %.
- 86 % er fornøyd med mulighetene i nærmiljøet til å drive fysisk aktivitet, og 80 % sier at muligheten for å drive fysisk aktivitet i nærmiljøet har stor betydning.
- Det er viktigst for gruppen 30-44 år og de med hjemmeboende barn for å drive fysisk aktivitet i nærmiljøet.
- 96 % av de som driver med fysisk aktivitet gjør dette minst en gang i uken. Sammenlignet med undersøkelsen i 2002, er dette en oppgang på ca. 16 %.
- Av den organiserte idretten er det fotball som har flest utøvere (23 %).

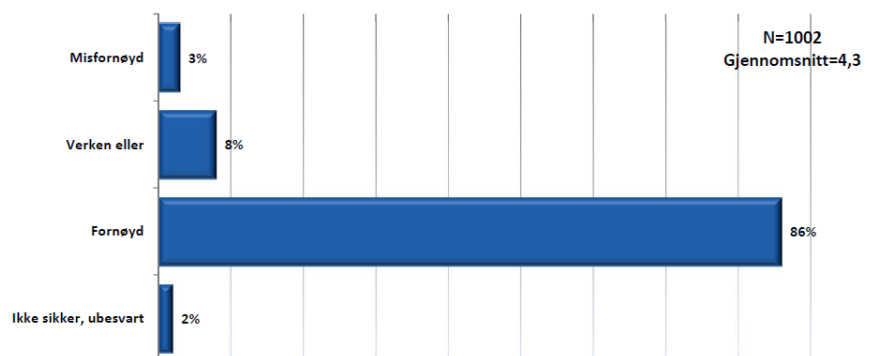
Oppfyller du anbefalingen om 30/60 minutter fysisk aktivitet hver dag?

- 74 % oppfyller anbefalingen om 30/60 minutter fysisk aktivitet hver dag eller nesten hver dag.
- Det er ingen signifikante forskjeller som er verdt å nevne med tanke på kjønn og alder.

respons

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med mulighetene for å drive fysisk aktivitet i ditt nærmiljø?

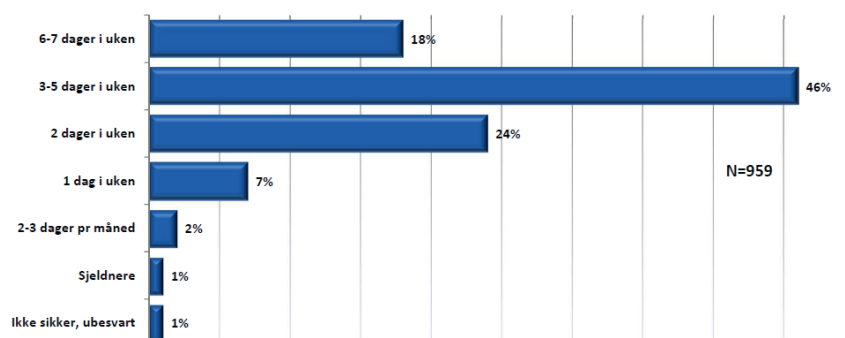

- 86 % er fornøyd med mulighetene for å drive fysisk aktivitet i sitt nærmiljø, noe som er økning på 11 prosentpoeng fra 2002. De som er 60 år eller eldre er i minst grad fornøyd med dette.
- De som er passive medlemmer i idrettsorganisasjoner og organisasjoner som driver med friluftaktiviteter er i større grad fornøyd enn de som ikke er medlemmer.

respons

- Totalt er 46 % av Bærums befolkning aktive innen organisert idrett, friluftsliv eller trim/mosjon.
- 64 % av medlemmene er aktive medlemmer. Det er en signifikant økning fra 2002 på aktive medlemmer.
- Den passive delen av medlemmene i organisert idrett eller friluftsliv er 30 %.
- Andelen av medlemmene som er trener/instruktør/dommer tillitsvalgt/oppmann osv. er 6 %. I motsatt retning ser vi at andelen av frivillige og engasjerte har gått ned fra 14 % (2002) til 6 % (2013).
- Dette er en nedgang kommunen og organisasjonene må ta på alvor. Kommunens rolle vil først og fremst være å sikre og i beste fall styrke rammevilkårene for frivilligheten.

Hvor ofte driver du samlet sett med disse aktivitetene?

- 96 % av de som driver med fysisk aktivitet gjør dette minst en gang i uken. Sammenlignet med undersøkelsen i 2002 er dette en oppgang på ca. 16 prosentpoeng*.
https://www.baerum.kommune.no/PageFiles/41137/Temaplan_fysisk_aktivitet_idrett_friluftsliv_2011-2014_Off_h%C3%B8ring_RBHA.pdf
- De uten barn driver oftere med disse aktivitetene sammen lignet med de med barn.
- Ikke overraskende er det de som oppfyller kravene om 30/60 minutters fysisk aktivitet per dag som i størst grad driver med disse aktivitetene 3-7 dager i uken.

respons

5.2 Brukerundersøkelse 2013

Det ble i 2013 gjennomført en brukerundersøkelse, hvor idrettslagenes oppfatning av treningsforholdene ble kartlagt.

Brukerundersøkelsen ble sendt ut til 105 idrettslag, 40 har besvart, og de representerer ca. 20 000 av medlemsskapene.

Hovedfunnene er:

- Hallidrettene som tildeles treningstid i fleridrettshallene rapporterer at det er behov for å øke kapasiteten på anlegg.
- Kriterier for tildeling av treningstid gjelder fra 10 år og oppover, dette vil si at 23 % av brukerne (som er under 10 år) ikke får tildelt treningstid i fleridrettshallene.
- Cheerleading har økt sitt medlemstall med over 150 % på fire år og har behov for mer tilgang til fleridrettshall.
- Turn og gymnastikk er idretter som vokser mye, spesielt blant utøvere under 10 år.
- Fotballen har behov for flere anlegg, spesielt kunstgressbaner.
- Tennis har behov for flere utebaner, og haller for spill hele året.
- Svømmeidretten melder behov for flere svømmeanlegg, spesielt 50m bane.

Følgende underdekning på anlegg er registrert:

- Fleridrettshaller, 30 %.
- Turn/gymnastikk/cheerleading, 43 %.

- Fotball, 38 %.
- Tennis innendørs, 30 %.
- Svømming, 26 %.

Som det fremgår av tilbakemeldingene fra idrettslagene er det spesielt behov for;

- Fleridrettshaller (tradisjonelle hallidretter, turn, gymnastikk og cheerleading).
- Fotballbaner – kunstgress.
- Tennisbaner og haller.
- Svømmeanlegg.

Dersom idrettens behov skal dekkes på nevnte anlegg vil det bety;

- Ca. 7 nye fleridrettshaller.
- Ca. 7 nye kunstgressbaner.
- Ca. 3 nye tennishaller
- Ca. 1 nytt svømmeanlegg, fortrinnsvis med 50m basseng.

Det er i Anleggsplanen ikke foreslått nye fleridrettshaller, men det er i denne planen lagt en premiss om at det skal søkes bygget fleridrettshall (minimum 25 * 45m) ved rehabilitering og nybygging av skoler. Videre er det foreslått 2 fotballbaner kunstgress og en tennishall i regi av Eiksmarka TK.

I tillegg til dette er det behov for å dekke opp anlegg knyttet til befolkningsøkningen.

I langtidsplanen er det foreslått et svømmeanlegg.

Se spesifisert oversikt i Vedlegg 5.

VEDLEGG 1- BEGREPSAVKLARINGER

Allsidig fysisk aktivitet:

Egenorganiserte trenings- og mosjonsaktiviteter, herunder friluftsliv og lekpregede aktiviteter.

Allemannsretten:

Retten til fri ferdsel, opphold og aktivitet i utmark. Se forøvrig Friluftsløven.

Arealplan:

Plan for hvordan grunn i et nærmere avgrenset område skal utnyttes. Arealplaner viser hvordan hus, veier, skoler m.m. skal ligge.

Blågrønne områder/blågrønn struktur:

Veven av mer eller mindre sammenhengende store og små naturpregede områder i byer, tettsteder og marka. Favner både de grønne og blå elementene slik som parker, friområder, turveier, lekeplasser, badeplasser, vassdrag med randsoner, jordbruksarealer, marka, grønne fellesområder og alle andre naturpregede områder. Vann og vegetasjon utgjør et helhetlig system som ses under ett. Områdene benyttes til tur, friluftsliv, jakt, fiske og aktiv trening.

Flerfunksjonelle anlegg:

Anlegg hvor det kan utøves ulike aktiviteter både sommer og vinter.

Folkehelsearbeid

Samfunnets totale innsats for å opprettholde, bedre og fremme folkehelsen. I dette ligger nødvendigheten av å styrke verdier som gir det enkelte individ og grupper mulighet til å ta ansvar, delaktighet, solidaritet, mestring og kontroll over eget liv og situasjonen. (NOU 1998:18)

Fysisk aktivitet:

Fysisk aktivitet er et overordnet begrep, som blant annet rommer fysisk arbeid, friluftsliv, mosjon, idrett, lek, trening og kroppsøving. Generelt kan fysisk aktivitet defineres som det å bevege seg, eller å bruke kroppen. I faglitteraturen defineres fysisk aktivitet som det å bevege seg, eller å bruke kroppen. Enhver kroppslig bevegelse initiert av skjelettmuskulatur som resulterer i en vesentlig økning i energiforbruket utover hvilenivå.

Fysisk form:

Fysisk form er et sett av egenskaper som man har ervervet seg, og som er relatert til evnen man har til å utføres fysisk aktivitet. Faktorene som utgjør fysisk form deles ofte inn i to grupper, hvor den ene hovedsakelig er relatert til idrettslige prestasjoner og det andre til helserelatert form. Helserelatert form er en tilstand som karakteriseres av evnen til å utføre daglige aktiviteter med overskudd, og som har fysiologiske trekk og kvaliteter som er forbundet med lav risiko for utvikling av kroniske sykdommer og tilstander.

Friluftsliv:

Opphold og allsidig fysisk aktivitet i friluft, i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelser. Kulturdepartementet har valgt å la friluftsliv inngå i begrepet fysisk aktivitet.

Grønnstruktur:

Begrep fra plan- og bygningsloven som arealer avsettes eller reguleres til i kommune- og reguleringsplaner, og som har underformålene «naturområde», "turdrag", "friområde" eller "park".

Hard/høy intensitet:

Hard/høy intensitet tilsvarer aktiviteter som medfører raskere pust enn vanlig, for eksempel løping.

Helse:

Helse er å ha et overskudd i forhold til hverdagens krav (Peter Hjorth).

Idrett:

Aktivitet i form av konkurranse, eller trening i den organiserte idretten.

Idrettsanlegg:

Alle anlegg som er spesielt tilrettelagt for utøvelse av en/ flere idrett(er).

Departementet opererer med følgende klassifisering i henhold til spillemiddelfordelingen:

- Nærmiljøanlegg
- Ordinære anlegg

Inaktiv:

De som ikke er i bevegelse minimum 45 minutter sammenhengende i løpet av en uke, karakteriseres som inaktive.

Lett intensitet:

Lett intensitet tilsvarer aktiviteter som medfører omtrent normal pusting, for eksempel rolig gange.

Nærmiljøanlegg:

Enkle anlegg som balløkker, skateanlegg og skolekanlegg som ligger i direkte tilknytning til boligområder eller en skole/barnehage. Anleggene skal ivareta behovet for leikbetont idrett, trim og friluftslivsaktiviteter for alle aldersgrupper.

Naturopplevelse:

Opplevelse er en subjektiv oppfatning av en ytre påvirkning av alle våre sanser. Graden av opplevelse for den enkelte er avhengig av egne grunnleggende verdier (den enkeltes indre landskap).

Naturopplevelse er opplevelse hvor den ytre påvirkningen er knyttet til natur og naturelementer.

Ordinære anlegg:

Tilskuddsberettigete anlegg som fremgår av "Forskrifter og bestemmelser om stønad av spillemidlene til anlegg for idrett og friluftsliv". De tekniske krav til mål og utforming av anleggene tar utgangspunkt i konkurransereglene til det enkelte særforbund.

Moderat intensitet:

Moderat intensitet tilsvarer aktiviteter som medfører raskere pust enn vanlig, for eksempel hurtig gange.

Revidering/revisjon:

En fullstendig saksbehandling, etter plan- og bygningslovens § 20-5, med sluttbehandling i kommunestyret. Vesentlige endringer av planen skal behandles på samme måte som revidering av planen. Utføres minimum hvert 4. år.

Rehabilitering av anlegg:

Istandsetting av et anlegg som skal gi en vesentlig funksjonell og bruksmessig standardheving i forhold til dagens situasjon. Rehabilitering kan bety å tilpasse det til nye funksjoner og bruksområder.

Rullering:

Mindre vesentlige endringer av handlingsprogrammet. (**Handlingsplan** blir benyttet som begrep i planen, for at det ikke skal forveksles med budsjettet.) Så lenge rullering kun medfører endringer på prioriteringslisten av allerede oppsatte anlegg (og ikke vesentlige endringer for øvrig) aksepterer departementet at den politiske behandlingen delegeres til et hovedutvalg. Idrettsråd og andre involverte parter i kommunen bør få handlingsplanen til uttalelse.

Stillesitting:

«Stillesitting» er i denne sammenheng definert som våken tid i sittende, liggende eller annen fysisk hvilende stilling.

Eksempler på stillesitting kan være bruk av nettbrett og pc, tv-titting, dataspill og annen skjermaktivitet, bilkjøring osv.

Trening:

Trening er fysisk aktivitet som er planlagt, strukturert og som gjentas, og som har som mål å bedre eller vedlikeholde fysisk form.

Universell utforming – tilrettelegging for alle:

Universell utforming betyr at produkter, byggverk og uteområder som er i alminnelig bruk, skal utformes på en slik måte at alle mennesker skal kunne bruke dem på en likestilt måte så langt det er mulig uten spesielle tilpasninger eller hjelpemidler. (Jfr. Regjeringens handlingsplan for økt tilgjengelighet for personer med nedsatt funksjonsevne. Plan for universell utforming innen viktige samfunnsområder. Arbeids- og sosialdepartementet og Miljøverndepartementet, desember 2004)

Utnyttelsesgrad

Maksimal tilrettelegging i et område avsatt til parker, friområder, fellesområder og naturpregede områder

VEDLEGG 2 - MEDLEMSTALL IDRETTSLAGENE PR 31/12-13

IR0219 Bærum Idrettsråd	kvinner					menn					sum			TOTAL
	0-5	6-12	13-19	20-25	26- 30	0-5	6-12	13-19	20-25	26- 30	K	M		
866	6375	3935	1110	9321	856	8111	6035	1853	16145	21607	33000	54607		
Asker og Bærum Tamil Sportsklubb	0	10	11	2	10	1	11	10	2	10	33	34	67	
Asker og Bærum Vannssklubb	0	5	6	1	8	1	2	3	2	10	20	18	38	
Ballerud Golfklubb	0	15	18	7	252	0	64	129	58	340	292	591	883	
Bekkestua Gymn. og Turnforening	0	0	0	0	58	0	0	0	0	8	58	8	66	
Blommenholm og Sandvika Tennisklubb	1	38	34	7	61	3	60	40	9	100	141	212	353	
Bærum Badmintonklubb	0	4	8	0	14	0	8	5	0	21	26	34	60	
Bærum Basket	0	0	0	0	0	0	0	12	7	4	0	23	23	
Bærum Cricket Klubb	10	12	27	14	13	13	14	42	24	38	76	131	207	
Bærum Curling Club	0	1	2	2	6	0	2	2	0	10	11	14	25	
Bærum Fekteklubb	0	0	2	0	1	0	0	4	3	6	3	13	16	
Bærum Frisbeeklubb	0	1	0	1	3	0	3	0	3	17	5	23	28	
Bærum Golfklubb	0	10	29	19	453	0	36	81	43	962	511	1122	1633	
Bærum Gymnastikklubb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34	0	34	34	
Bærum Hundekjørklubb	0	8	28	22	68	2	7	16	19	88	126	132	258	
Bærum Jeger- og Fiskeforening	0	5	52	6	114	0	12	5	58	968	177	1043	1220	
Bærum Kajakkklubb	0	9	24	7	154	1	15	32	4	239	194	291	485	
Bærum Kampsport Klubb	2	28	11	4	23	8	55	10	2	19	68	94	162	
Bærum Modellfly Klubb	0	0	0	0	0	0	1	3	4	112	0	120	120	
Bærum Motorklubb	0	0	2	1	6	0	1	2	2	10	9	15	24	
Bærum og Omegn Bueskyttere	0	2	4	1	9	0	3	14	7	38	16	62	78	
Bærum og Omegn Cykleklubb	2	4	42	10	164	1	38	196	70	1066	222	1371	1593	
Bærum Pensjonistbowlere	0	0	0	0	18	0	0	0	0	37	18	37	55	
Bærum Pistol Klubb	0	0	2	1	48	0	2	4	6	408	51	420	471	
Bærum Rideklubb	0	17	85	41	94	0	1	7	6	34	237	48	285	
Bærum Roklubb	0	1	11	4	40	0	2	36	7	77	56	122	178	
Bærum Rugby Klubb	2	1	1	3	22	2	1	0	0	23	29	26	55	
Bærum Seilforening	5	69	41	13	180	7	98	80	15	380	308	580	888	
Bærum Skøyteklubb	9	49	18	0	8	4	9	2	0	9	84	24	108	
Bærum Sportsklubb	0	104	76	0	7	0	205	236	22	160	187	623	810	
Bærum Squashklubb	0	2	3	0	8	0	6	16	3	30	13	55	68	
Bærum Stupklubb	0	20	13	0	15	0	34	11	0	18	48	63	111	
Bærum Taekwondo Klubb	0	24	18	2	12	0	38	66	6	27	56	137	193	
Bærum Turnforening	97	274	14	4	1	81	162	17	0	1	390	261	651	
Bærum Undervannsklubb	0	0	0	0	8	0	0	0	0	34	8	34	42	
Bærums Skitlubb	31	189	77	8	73	31	332	229	27	123	378	742	1120	
Bærums Skytterlag	0	0	0	0	2	0	1	1	0	9	2	11	13	
Bærums Verk Bokseklubb	0	0	2	1	0	0	4	15	4	3	3	26	29	
Bærums Verk og Hauger Idrettsforening	3	374	322	43	310	8	470	322	80	479	1052	1359	2411	
Bærumslekka Fotballklubb	0	0	0	0	4	0	30	30	10	30	4	100	104	
Bærumsvennerne	334	670	95	11	129	351	686	85	12	127	1239	1261	2500	

Medlemstall idrettslagene pr 31/12-13

IR0219 Bærum Idrettsråd	kvinner					menn					sum		TOTAL
	0-5	6-12	13-19	20-25	26-	0-5	6-12	13-19	20-25	26-	K	M	
Dolphin Masters Svømmeklubb	0	0	0	0	12	0	0	0	0	17	12	17	29
Etkei Sportsforening	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0	13	13
Etkei/Bærum Basketballkl. 1985	0	13	7	0	2	0	27	22	12	3	22	64	86
Eksmarka Tennisklubb	2	58	54	10	203	0	136	120	24	323	327	603	930
Fornebu Bordtennisklubb	0	5	4	0	5	0	32	24	3	48	14	107	121
Fornebu Fotballklubb	0	0	0	1	2	0	16	0	0	13	3	29	32
Fornebu Sportsklubb	0	0	0	0	3	0	1	1	0	5	3	7	10
Fossum IF	12	433	270	98	677	15	592	502	117	829	1 490	2 055	3 545
Friskis & Svettis Asker og Bærum	0	3	234	138	1 834	0	0	96	74	584	2 209	754	2 963
Groni Golfklubb	0	0	6	4	459	3	13	33	14	536	469	599	1 068
Haga Golfklubb	0	8	11	5	426	2	25	63	25	1 121	450	1 236	1 686
Haslum Håndballklubb	0	0	0	0	0	0	0	8	8	11	0	27	27
Haslum IL	21	498	82	8	30	22	725	231	21	98	639	1 097	1 736
Hauger BK	1	11	8	1	34	0	82	28	1	26	55	137	192
Hauger Fotballklubb	0	124	21	0	16	0	212	76	0	10	161	298	459
Helios H.I.L.	0	0	0	3	43	0	0	1	2	41	46	44	90
Hølet IF	30	135	95	5	17	34	171	139	8	56	282	408	690
Hosle Innebandyklubb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	20	20
Høyk IF	2	215	62	4	83	5	423	174	38	261	366	901	1 267
IL Jarlar	3	249	154	33	115	5	275	190	51	218	554	739	1 293
Ippon Judoklubb	0	56	14	1	3	14	182	56	12	27	74	291	365
Jar Bazar IBK	0	0	0	0	12	0	0	0	0	2	12	2	14
Jar Dykkeklubb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	10	10
Jar IL	1	131	30	2	0	12	85	13	3	72	164	185	349
Jutul, IL	8	122	39	16	203	20	297	112	33	320	388	782	1 170
Kilen Sjøfyllklubb	0	0	0	0	0	0	0	0	2	66	0	68	68
Kolsås Cricket Club	21	12	37	18	43	20	16	24	22	34	131	116	247
Kolsås Turnforening	0	0	0	0	16	0	0	0	0	8	16	8	24
Lommedalen Golfklubb	0	1	2	1	97	0	5	16	19	193	101	233	334
Lommedalen Judoklubb	0	4	0	0	3	0	15	0	0	7	7	22	29
Lommedalen Kjøre Og Rideklubb	2	18	34	17	78	0	3	4	1	12	149	20	169
Lommedalen Sykkeklubb	0	8	5	6	12	0	4	3	4	16	31	27	58
Lommedalen Tennisklubb	5	10	10	10	30	5	15	15	10	40	65	85	150
Lommedalens IL	16	209	130	66	282	12	339	206	148	422	703	1 127	1 830
Lysaker Squash Klubb	1	0	16	8	21	0	12	61	18	79	46	170	216
Lysakerfjorden Brettseierklubb	0	12	16	3	55	0	31	24	7	209	86	271	357
Mizuchi KK	3	56	25	9	35	1	95	43	6	76	128	221	349
Nordhaug Golfklubb	0	6	7	4	238	0	21	27	43	459	255	550	805
Outboardklubben	0	0	0	2	4	0	0	1	5	53	6	59	65
Ramstad Turnforening	70	304	50	0	3	0	0	0	0	1	427	1	428

Medlemstall idrettslagene pr 31/12-13

IR0219 Bærum Idrettsråd	kvinner						menn						sum		TOTAL
	0-5	6-12	13-19	20-25	26-		0-5	6-12	13-19	20-25	26-		K	M	
Sandvika Basketballklubb	0	11	37	1	21		0	16	79	2	26		70	123	193
Snarøen Curling Club	4	26	71	57	170		3	30	132	112	745		328	1 022	1 350
Snarøya Gymnastikk og Turnforening	69	162	10	4	15		39	53	6	0	7		260	105	365
Snarøya Sportsklubb	5	176	60	4	50		2	202	207	48	181		295	640	935
Snarøya Tennisklubb	8	38	35	17	124		4	31	37	16	172		222	260	482
Solilhøgda J.F.F. - Internationale Lerdue Klubb	0	0	0	1	0		0	0	2	2	12		1	16	17
Solilhøgda Ski og Salongskytterlag	4	15	19	14	123		4	6	17	12	113		175	152	327
Sportsklubben Frem 31	0	22	0	0	0		0	105	0	0	0		22	105	127
Sportsklubben Multitude	4	1	1	0	5		2	0	0	0	4		11	6	17
Sportsklubben Curlingklubb	0	7	6	8	15		0	0	12	3	61		36	76	112
Stabekk Tennisklubb	6	109	71	15	136		12	151	97	23	193		337	476	813
Stabekk Turnforening	57	115	14	5	13		79	50	4	0	8		204	141	345
Stabekk Fotball	0	41	83	24	21		0	88	269	57	105		169	519	688
Stabæk Håndball	0	93	103	16	4		0	0	0	3	27		216	30	246
Stabæk IF	1	171	186	65	127		5	325	377	101	422		550	1 230	1 780
Strand Kajakk-Klubb	0	3	28	12	175		0	11	44	17	311		218	383	601
Strand Tenniskl.	4	15	50	19	125		2	13	57	29	146		213	247	460
Tanum Rideklubb	0	3	54	31	66		1	2	1	11	11		154	26	180
Trønderans Kurvball	0	0	0	0	0		0	0	3	0	19		0	22	22
Tyrving IL	0	99	180	26	130		2	61	139	76	173		435	451	886
Valler Volleyballklubb	0	6	15	2	0		0	5	6	2	12		23	25	48
Vestre Bærum Rideklubb	2	113	104	25	40		0	3	2	0	1		284	6	290
Vestre Bærum Salongskytterl.	0	4	3	0	7		0	6	9	4	23		14	42	56
Vestre Bærum Sportskiskeforening	0	0	0	6	20		0	1	8	8	351		26	368	394
Vestre Bærum Tennisklubb	0	40	67	4	95		2	42	63	17	131		206	255	461
Vivil Idrettslag	0	7	14	14	50		0	10	17	24	56		85	107	192
Øvrevoll Høst Idrettslag	8	451	223	32	297		15	637	371	40	387		1 011	1 450	2 461
107 registrert av totalt 110 (110 aktive)	866	6 375	3 935	1 110	9 321		856	8 111	6 035	1 853	16 145		21 607	33 000	54 607

Oppdatert 03.04.2014 14:08

ekskl. klubber registrert etter 01.01.2014

VEDLEGG 3 - OVERSIKT IDRETTSGRENER PR 31/12-13

akt./gruppe	kvinner						menn						sum		TOTAL
	0-5	6-12	13-19	20-25	26-	0-5	6-12	13-19	20-25	26-	K	M			
110 Ake og bob	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3	3		3
120 Badminton	0	4	8	0	14	0	8	5	0	21	26	34	60		60
130 Bandy	2	196	43	10	72	10	754	431	91	457	323	1 743	2 066		2 066
140 Basketball	0	24	48	1	23	0	88	138	21	33	96	280	376		376
160 Boksing	0	0	2	1	0	0	4	15	4	3	3	26	29		29
170 Bordtennis	0	5	4	0	7	0	33	31	3	52	16	119	135		135
180 Bowling	0	0	0	0	12	0	0	0	0	30	12	30	42		42
200 Bueskyting	0	2	4	1	7	0	3	14	7	30	14	54	68		68
210 Casting	0	0	2	3	3	0	0	9	11	18	8	38	46		46
220 Curling	4	33	75	67	190	3	30	145	118	811	369	1 107	1 476		1 476
230 Sykkel	2	4	57	20	190	1	38	223	101	1 157	273	1 520	1 793		1 793
240 Dykking	0	0	0	0	5	0	0	0	0	27	5	27	32		32
250 Fekting	0	0	2	0	1	0	0	4	3	6	3	13	16		16
260 Fotball	0	1 580	659	59	158	8	3 389	1 862	153	900	2 456	6 312	8 768		8 768
270 Friidrett	0	98	78	16	144	0	65	77	25	157	336	324	660		660
290 Golf	0	40	73	40	1 925	5	164	349	202	3 611	2 078	4 331	6 409		6 409
300 Gymnastikk og turn	293	855	88	13	48	199	265	27	0	23	1 297	514	1 811		1 811
310 Idrett for funksjonshemmede	0	1	3	0	0	0	4	10	0	1	4	15	19		19
320 Hundekjøring	0	12	24	32	32	0	8	19	18	44	100	89	189		189
330 Håndball	21	1 067	439	44	159	22	526	249	17	105	1 730	919	2 649		2 649
340 Ishockey	1	5	1	1	4	13	177	29	13	118	12	350	362		362
350 Judo	0	60	14	1	6	14	197	56	12	34	81	313	394		394
360 Padling	0	12	52	19	315	1	26	76	21	508	398	632	1 030		1 030
370 Luftsport	0	0	0	0	0	0	1	3	6	167	0	177	177		177
380 Orientering	1	81	70	18	155	0	68	87	22	218	325	395	720		720
390 Roing	0	0	11	4	25	0	2	37	7	49	40	95	135		135
400 Ridning	2	153	238	107	250	0	4	9	6	49	750	68	818		818
410 Seiling	0	61	40	21	147	0	111	69	41	626	269	847	1 116		1 116
420 Ski	34	1 018	256	95	195	37	1 485	521	113	448	1 598	2 604	4 202		4 202
430 Skyting	0	6	7	2	41	2	11	20	12	436	56	481	537		537
440 Skøyter	9	49	18	0	8	4	9	2	0	9	84	24	108		108
450 Svømming	334	690	111	15	166	351	720	103	15	184	1 316	1 373	2 689		2 689
460 Tennis	22	293	258	62	633	26	432	361	90	944	1 268	1 853	3 121		3 121
480 Volleyball	0	6	15	2	0	0	5	6	2	12	23	25	48		48

Oversikt idrettsgrener pr 31/12-13

akt./gruppe	0-5	6-12	13-19	kvinner		0-5	6-12	13-19	menn		K	sum	TOTAL
				20-25	26-				20-25	26-		M	
490 Skiskyting	0	27	26	1	14	0	65	62	14	26	68	167	235
500 Motorsport	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	2
520 Kampsport	5	108	54	15	70	9	188	119	14	120	252	450	702
530 Vannski	0	5	6	1	8	1	2	3	2	10	20	18	38
540 Squash	1	2	19	8	29	0	18	77	21	101	59	217	276
560 Amerikanske idretter	1	142	128	11	27	0	3	21	3	25	309	52	361
610 Soft- og baseball	0	0	1	1	9	0	0	29	1	10	11	40	51
630 Triathlon	0	0	0	3	11	0	0	0	20	47	14	67	81
640 Fleridretter	0	6	236	145	1 861	0	14	99	75	610	2 248	798	3 046
720 Rugby	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	5	5
730 Snowboard	0	66	41	3	12	1	161	96	8	14	122	280	402
920 Cricket	10	17	40	16	29	14	24	56	40	55	112	189	301
161 registrert av totalt 167 (166 akt)	742	6 728	3 251	856	7 005	721	9 102	5 549	1 332	12 316	18 584	29 020	47 604

Oppdatert 03.04.2014 14:11

ekskl. klubber registrert etter 01.01.2014

side 1/1

VEDLEGG 4 - BEFOLKNINGSUNDERSØKELSEN 2013

Bærum kommune gjennomførte en befolkningsundersøkelse i forhold til fysisk aktivitet, for innbyggere over 15 år. Svarene fra undersøkelsen og noen hovedpunkter finner du her:

<https://www.baerum.kommune.no/befolkningen>

VEDLEGG 5 - SPØRSMÅL BRUKERUNDERSØKELSEN 2013

Treningsforhold/anleggsbehov

I forbindelse med revidering av Temaplan for idrett og friluftsliv 2015-2018, er Bærum kommune, Idrettsavdelingen interessert i tilbakemeldinger på hvordan idrettslaget opplever anleggssituasjonen i kommunen. **Det er derfor av stor betydning at alle idrettslag svarer, uavhengig av om trening foregår på eget anlegg, kommunens eller andres og om behovet er dekket eller ikke. Undersøkelsen omfatter også barneidrett. Antallet aktive barn under 10 år skal med i undersøkelsen.**

Svarfrist: 15.12.2013

Sendes på mail til: niels.bergseng@baerum.kommune.no

Evt. spørsmål kan rettes til Niels Otto Bergseng. Se mailadresse over.

Følgende spørsmål besvares i skjemaet:

- A. Hvor mange timer i pr. uke har den enkelte særiddrett organisert trening?
Hvor mange utøvere er det i den enkelte særiddretten?
Hvor mange treningstimer pr. uke har de enkelte særiddretter **behov for.**

Navn særiddrettsgruppe: (fotball, langrenn, håndball etc.)	Antall faktiske timer	Antall utøvere	Antall timer behov
SUM			

- B. Dersom treningsmulighetene (kvalitet på anlegg, tid til trening på anlegg m.m) er spesielt dårlige (for enkelte særiddrettsgrupper), er vi interessert i en nærmere beskrivelse av dette, samt forslag til hva som kan endres for å bedre på forholdene. (Eget anlegg, kommunens eller andres.) Bruk gjerne eget ark.

Merknad:

- C. Beskriv anlegg som mangler, og nevnt om mulig hvilke faktorer som begrenser idrettslagets muligheter for anleggsutviklingen (eks. investeringskostnader, driftskostnader, tilgang på areal og lignende). Bruk gjerne eget ark.

Merknad:

Navn på idrettslag

Dato

Leders underskrift

VEDLEGG 6 - SVAR BRUKERUNDERSØKELSEN 2013

NAVN/SÆRIDRETTGRUPPE	SÆRIDRETT	ANTALL UTØVERE	ANTALL FAKTSKE TIMER	ANTALL TIMER BEHOV	AVVIK	BEHOV / ØNSKER
Valler Volleyballklubb	Volleyball	54	16,5	23	-6,5	Nytt dekke i Løsterrudhallen. Sandvolleyballområde til bruk for alle og tildelte treningstider for idrettslaget.
Snarøya Tennis	Tennis	250	75	125	50	En tennis hall (Mangler areal og kapital)
Elksmarka Tennis	Tennis	155	47	70	23	Flere anlegg ute/inne innendørs hall 3-4 baner.
Lommedalen Tennisklubb	Tennis	30	4	4	0	Oppvarmingsbane/lysanlegg
Stabekk Tennisklubb	Tennis	330	38	38	0	Ingen
Totalt	Tennis	765	164	237	-73	Flere anlegg. Rehabilitering av nåverende anlegg
Bærumssvømmmerne	Svømming	210	59	80	21	Mer banetid. Treningstid ettermiddag. Færre utøvere pr bane
Bærumssvømmmerne Kurs	Svømming	1000	30	40	10	Nytt 50 meters basseng (RUD)
Totalt	Svømming	1210	89	120	-31	50 meters basseng (RUD) Mer banetid til kurs
Øvrevoll&Hosle Baseball-Softball	Softball/Baseball	36	4	4	0	
Bærum Pistolklubb	Skyting	470	10	24	-14	Bedre fasiliteter/Innendørsbane 50 meter
Fossum IF Skiskytting	Skiskytting	110	14	18	-4	Rullestianlegg, Lysløype. Bedre løypenett
Bærumsværk IF Langrenn	Ski	280	0	0	0	Sprengt kapasitet. Flere/større Anlegg
Fossum IF Langrenn	Ski	650	30	30	0	Lysløype Rullestianlegg. Bedre Løypenett
Jardar IL Langrenn Ute	Ski	160	12	12	0	
Hastum IL Langrenn (barmark)	Ski	350	2	8	6	Løypetrase rundt kolsåbaken/Haga golfbane
Jardar IL Hopp	Ski	15	4	4	0	
Jardar IL Langrenn inne *	Ski	160	6	12	6	Flere treningsmuligheter inne. Skianlegg ved stadionen, snøproduksjon/Arr tekniskhus. Rullestianlegg 3-5 km
Jutul IL Langrenn	Ski	250	13	14	1	De unge trenger en time til trening. Venter på tilbakemelding
Øvrevoll&Hosle Kombinert/Hopp	Ski	10	1,5	1,5	0	Hoppbakke bak klubbhuset
Øvrevoll&Hosle Langrenn	Ski	386	6	6	0	Lyssetting av skileikområdet
Totalt	Ski	2101	68,5	75,5	-7	Nye anlegg. Flere og lengre lysløyper, Rullestianlegg, Hoppbakke

Svar brukerundersøkelsen 2013

NAVN/SÆRIDRETTGRUPPE	SÆRIDRETT	ANTALL UTØVERE	ANTALL FAKTSKE TIMER	ANTALL TIMER BEHOV	AVVIK	BEHOV / ØNSKER
Lommedalen kjøre og rideklubb	Riding	61	20	20	0	Stall på området for å samle hestene.
Strand Kajakk klubb	Padling	40	6	50	-44	Mer areal til oppbevaring av utstyr
Fossum IF Orientering	Orientering	150	15	15	0	
Haslum IL Orientering	Orientering	0	0	0	0	ingen
Tyrving Orientering	Orientering	40	4	4	0	
Totalt Orientering	Orientering	190	19	19	0	
Bærum modellflyklubb	Luftsport	15	4	4	0	Helårs tilgang/tilkomst til flyplass/lysløype/tilgang til større anlegg
MIZUCHI Karate	Kampsport	250	35	35	0	ingen
Bærum Jeger og fiskeforening lerdue	Jakt og fiske	90	9	16	7	Utvide skytetider (lørday) Jordbru. Utvidet areal for å utvikle aktiviteten.
Bærum Jeger og fiskeforening viltmål	Jakt og fiske	20	5	5	0	Utvide skytetider (lørday) Jordbru. Utvidet areal for å utvikle aktiviteten.
Totalt Jakt og fiske	Jakt og fiske	110	14	21	-7	
Jutul IL Ishockey	Ishockey	120	18	20	2	Mer tid på isen.Bedre islegging.
Bærumsværk IF Håndball	Håndball	180	34	45	11	Flere anlegg/konkurranseflater
Haslum IL Håndball	Håndball	460	46	69	23	ingen
Helset IF Håndball	Håndball	250	24	64	40	Garderobe/Gulv/Hall dårlig forfatning. Kiosk/møterom ønskes.
Jar IL Håndball	Håndball	180	23	23	0	Mer treningstid pga ikke lenger samarbeid med Lommedalen
Jardar Håndball	Håndball	337	43	60	17	Flere halltimer/saltimer.Flere anlegg
Snarøya sk Håndball	Håndball	210	16	21	5	Mer anlegg med full str.
Øvrevoll&Hosle Håndball	Håndball	334	35	35	0	Flere flater/anlegg. Sprengt kapasitet.
Totalt Håndball	Håndball	1951	221	317	-96	Flere anlegg/konkurranseflater. Rehabilitering av eksisterende anlegg

Svar brukerundersøkelsen 2013

NAVN/SÆRIDRETTGRUPPE	SÆRIDRETT	ANTALL UTØVERE	ANTALL FAKTSKE TIMER	ANTALL TIMER BEHOV	AVVIK	BEHOV / ØNSKER
Bærum Hundekjørklubb	Hundekjøring	46	26	35	9	Lengre lysløyper Djupedal Søknad sendt Svein Finnanger- ikke svar enda
Fossum IF Hopp	Hopp	25	4	4	0	
Ramstad turn	Gymnastikk	404	4,5	4,5	0	Førnyd
Snarøya Gymnastikk og Turn	Gymnastikk	251	12	20	8	Mer halltid på Snarøya og Storøya skole. Egen Turn og R.G hall på langsikt.
Stabekk Turnforening	Gymnastikk	300	15	30	15	Anlegg/rehabilitering
Totalt	Gymnastikk	955	31,5	58,5	-27	Egen turnhall/ rehabilitering
Ballerud golfklubb	Golf	800	24	40	16	Bedre fasiliteter ute/lokaler til vintertrening
Haga Golf	Golf	1600	50	300	250	Større treningsområde/Flere trenere/2 puttinggreens/nærspilområde/korthullsbane/ønsker å tilby tennis
Totalt	Golf	2400	74	340	-266	Større treningsområde/Flere trenere/2 puttinggreens/nærspilområde/korthullsbane/ønsker å tilby tennis
Tying friidrett opp til 10 år INNE	friidrett	75	2	2	0	
Tying friidrett opp til 10 år UTE	friidrett	220	2	2	0	MEGET GODT FORNYD med innetrening. Vil bli med på oppgradering av Nadderud (planlegging, betraktninger osv)
Tying friidrett over 10 INNE	friidrett	270	52	52	0	
Tying friidrett over 10 INNE	friidrett	210	58	58	0	
Totalt	Friidrett	775	114	114	0	Bli med på planlegging av Nadderudhallen.

Svar brukerundersøkelsen 2013

NAVN/SÆRIDRETTGRUPPE	SÆRIDRETT	ANTALL UTØVERE	ANTALL FAKTSKE TIMER	ANTALL TIMER BEHOV	AVVIK	BEHOV / ØNSKER
Bærum sportsklubb Fotball	Fotball	610	70	105	35	Ingen merknader
Bærumsværk IF Fotball	Fotball	690	86	176	90	
Fossum IF Fotball	Fotball	500	70	85	15	Nytt anlegg.
Haslum IL Fotball	Fotball	720	60	120	60	ingen
Hauger FK	Fotball	470	60	80	20	Anlegg/kamparena
Helset IF Fotball grus	Fotball	550	15	15	0	
Helset IF Fotball Kunstgress	Fotball	550	45	63	18	
Høvik IF Fotball	Fotball	500	52	80	28	Tilgang til annen arena pga kampavvikling
Jardar IL Fotball	Fotball	660	0	60	60	Flere kunstgressbaner pga i sesong brukes dagens bane til kamper. Vinter bra dekning
Jutul IL Fotball	Fotball	400	55	55	0	Flere og bedre anlegg. 7er bane med tak eller undervarme.
Snarøya sk Fotball	Fotball	440	45	55	10	utbedring av anlegg.
Stabæk Fotball (13-19 år)	Fotball	230	15	25	10	Flere anlegg/bane i kampsesong
Øvrevoll&Hosle Fotball	Fotball	1606	35	35	0	Flere flater/anlegg Kunstgress Hoslebanen/Garderobe-toalett DNB arena
Totalt Fotball		7376	608	954	-364	Anlegg/kamparena. Kunstgress/undervarme
Bærum undervannsklubb	Dykking	41	1	2	1	Flere basseng
Bærum Jeger og fiskeforening Casting	Casting	10	3	3	0	Bedre treningstforhold (nyklijpt gress og flatest mulig underlag)
Bærum Omeng Bueskytter	Bueskyting	88	35	35	0	Bueskytter innendørs meget fornyd. Utendør: Aktsøhet ved brøyting vinterstids. Inngjerling av området.
Bærumsværk IF Bordtennis	Bordtennis	15	2	6	4	Mer skjermet treningsfasilitet. Eget anlegg
Bærum Basket	Basket	25	8	14	6	Parkettgulv, haller/gymsaler etter rett mål
Sandvika Basket Klubb	Basket	200	59	70	11	Flere timer i hovedanlegg Bærum idrettspark og Rykkinn. Mindre tid i gymsaler. Se innsendt skjema mangler
Totalt Basket		225	67	84	-17	Parkettgulv, haller/gymsaler etter rett mål. Mer tid i gymsaler.

Svar brukerundersøkelsen 2013

NAVN/SÆRIDRETTGRUPPE	SÆRIDRETT	ANTALL UTØVERE	ANTALL FAKTSKE TIMER	ANTALL TIMER BEHOV	AVVIK	BEHOV / ØNSKER
Høvik IF Bandy	Bandy	550	18	35	17	Tilgang til annen arena pga kamptilvikling. Vannatilgang gjennom rør ødelagt. MÅ FIKSES!! Flere anlegg.
Øvrevoll&Hosle Bandy	Bandy	206	25	25	0	
Bærumsverk IF Innebandy	Bandy	150	14	20	6	Ugunstige treningstider.Samlende treningstider pga utstyr.
Haslum IL Bandy	Bandy	129	40	80	40	Kunstbane
Snarøya sk Bandy	Bandy	299	25	30	5	Ingen
Totalt Bandy	Bandy	1334	122	190	-68	Anlegg. Høvik bane må fikses ??
Bærumsverk IF Amerikansk fotball	Amerikanske idretter	20	2	6	4	Kommunale tiskudd til anleggsutvikling.Anlegg tilpasset
Bærumsverk IF Cheerleading	Amerikanske idretter	310	24	32	8	Amerikansk fotball. Gommerud Turnhall/arena godkjent for konkurranse.
Totalt	Amerikanske idretter	330	26	38	-12	Gommerudbanen. Merking ved nytt kunstgres. Turnhall/arena godkjent for konkurranse.
Fossum IF Alpin	Alpint	70	12	12	0	
Haslum IL Alpint (barmark)	Alpint	100	10	20	10	ingen
Øvrevoll&Hosle Alpin	Alpint	26	2	2	0	
Totalt Alpint	Alpint	196	24	34	-10	
Bærumsverk IF Barneidrett	Allidrett	30	1	3	2	
Fossum IF Allidrett	Allidrett	400	12	14	2	
Øvrevoll&Hosle Idrettsskolen	Allidrett	150	2	2	0	OK
Totalt Allidrett	Allidrett	580	15	19	4	

*Poster merket rødt er tall som medlemmene telles 2 ganger

Bærum kommune
Natur og idrett
Kommunegården
Arnold Haukelands plass 10
1304 Sandvika
Telefon: 67 50 40 50
www.baerum.kommune.no